Ն.5333

1902 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 12 ԲԷՆՃԵԼԻՊԻՀ — 1320 ՐԱՄԱԶԱՆ 25 — ՕՆ ՍԷՖԻԶԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

1877 ՄԻՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻԻՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

صاحب امتیاز: جیوەلکیان

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ (جریدهٔ شرقیه) (سنه‌سنده تاسیس اولنمشدر ۱۲۹۳)

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 այլբգ	6 այլբգ	3 այլբգ
ՍԹԱՆՊՈԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէջիտիյէ 20 ղշ.տան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

1ինեմ, 2ինեմ վէ 3ինեմ տարիվէ ղշ.	3
4ինեմ տարիվէ տարիվրը »	5

Իտարէխանէսի Սթանպոլտա Գապը Ալի ճատէսինտէ նումէրո 20 ճիվէլէկեան մաթպասանտա արը։ Բեաֆիֆէի մէվատա հագգընտա կազէթանըն տարիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ մուրատճաթ օլունա։
Մէվատոը նաֆիյա տաիր պէնալէր մէճմանէն գապուլ օլունճագ վէ աէրճ օլունմայան էվրագ իտատ օլունմայճագ։

ԿԻՆԼԻԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ինկիլթէրա Գըրմըզը Խաչ ճէմիյէթի ճէնուպի Աֆրիգա մուհարեպէսի էնտաբնտա իկիտ իթտիկի խըտէմաթ հագգընտա պու քէրրե պիր բաբօրթօ նէյր իթմիշ տիր։ Մէզքիւր բաբօրթօնըն միւնտէրիճաթնա նազարէն, մուհարեպէ միւատէթինէ եալընըզ ասքէրե չօրապ վէ տիկեր էշեա թէվզիի իչիւն ճէմիյէթ 180213 Ինկիլիզ լիրասը ճէմ իթմիշ, վէ պու մէպլաղ քեամիլէն սարֆ օլընմըշ արը։

———

Ինկիլթէրա պահրիյէ նէզարէթի՝ իսթիմալ օլունմայանճագ պիր հալատ պուլունան 20 գրթա զըրկըզընը մէզթա վէրմիշ տիր։ Ունկարրն հաճմը իսթիլպիսի 55061 թանէլաթթ տը։

———

Լբպօտի պիրատէրլէր՝ պալօնկա պիր սիւրաթ միւսապէգասը իճրասը իչիւն Մ. Սանթօս Տիւմոն թարաֆընտան վուգու պուլան թէքլիֆէ ճէվապը բեատ վէրմիշլէր տիր։ Մումաիլէյհիւմա՝ մագսէալէրի պալօնճէլրգ ֆէնէրինի թէրագգը իթտիրմէքտէն իպարէթ օլուպ, պունըն իչիւն 3 սէնէտէն պէրու իճրա իթտիքլէրի թէճրիպէլէրէ տեվամ էդիլէճէքլէրինի վէ պահսա կիրիշմէք բրօկրամլարը խարիճինտէ պիր չէյ օլուղընը իլան էդիլմիշլէր տիր։

———

Հիճազա զիյարէթճի նագլ իթմէք իչիւն Մըսըր Խըտիվիյէթի Տաիրէի Խասասը էէնի պիր վաբօր սաթըն ալմայա գարար վէրմիշ տիր։ Պիր Մըսըր կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Ֆարէրէի Խասսա կէլէճէք յունվար այը իպթիտալարընտա իքի վէ սօնրա տիկեր 4 վաբօր սաթըն ալճագ, վէ պու սուրէթլէ եագընն վագթտա Գըրմըզը Տէնիզատ սէյահաթ իտէն 7 վաբօրը պուլունճագ տը։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Իթալիա սէֆիրի մարքի տը Մալասբինա՝ էվվէլքի կիւն Խարիճիյէ Նազրը տէվ. Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրինին գօնազընա ազիմէթլէ միւլագաթ էյլէմիշ տիր։

—Օրտուի Հիմայունլար մէրքէզիյէ ֆըրգա վէ լիվա մէրքէզլէրինտէ պիրէր թիթսիխանէ թէէսիսի վէ գըչլաի Հիմայունլարա ասքէրի պարագալարընընտա տախի հաֆթատա պիրէր տէֆա մունթազամէն թիւթսիւ իտիլմէսի ֆէրման պույրուլմըշ օլտուղը իչիտիմիշ վէ պու թիւթսիւ մուամէլաթընը Տէրսաատէթտէ ուսուլը մէզքիւրէյի թալիմ էյլէմիշ օլան ասքէր էֆրատը վաբթասըյլա իճրա օլունաճաղը կիպի, պունլարըն նէֆէրաթը սարիէյ թիւթսիւ ուսուլ վէ մուամէլաթընը թալիմէ մէմուր օլտուգլարը տախի իչիտիմիշ տիր։

—Ատիյէ նազրը իւպհ. տէվլ. Ապտիւր Բահման բաշա իլէ Պահրիյէ նազրը տէվլ. Հասան բաշա հազրաթը նամիգաճ օլտուգլարընտան, տիւն Մէճլիսը Խասսը Վիւքելատա հազը պուլընամամըշլար տը։

—Պունտան սօնրա մէրքէզտէ վէ վիլայէթլէրտէ ատիյէ տաիրէլէրի իլէ սաիրէյէ վէրիլէճէք իսթիտանամէլէրլէ անլէրին մէրպութաթընտան Հիճազ լըմէնտրֆէրի իչիւն պիրէր ղշ. ալընմասը գարարկիր օլմուշ արը։

Պու մուամէլէ Զրաաթ Պանգասը չիւպէլէրինէ կէօնտէրիլէճէք մաթպու գօչանլը իմուխապէրլէրին էվրագը մէզքիւրէ իւզէրինէ էաբբյոբրլմասը սուրէթիյէ իչիւ օլունաճագ, եանի՝ իչպու գօչանլը իմուխապէրլէր Զրաաթ Պանգասը իտարէի մէրքէզիյէսինճէ պէտէլաթը ալընըպ չիւպէ մէմուրլարընա կէօնտէրիլէրէք չիւպէ մէմուրլարը մարիֆէթիյէ սաթըլըպ, այիտ օլտուղը էվրագա եաբբյոբրլաճագ տը։ Արզուհալլէրէ եաբբյոբրլաճագ իմուխապէրլէր՝ արզուհալլարը հէվալէ իտէն զէվաթ թարաֆընտան պաթալ իտիլճէք, վէ Զրաաթ Պանգասը չիւպէսի պուլընմայան եէրլէրտէ պուպապտէ մէզքիւր պանգա մէմուրլարընա թէվտի օլունան վագիֆէլէր մալ մէմուրլարընա իչիւ իթտիրիլէճէք տիր։ Գօչանլը իմուխապէր եաբբյոբրլմայան էվրագ իւզէրինէ մուամէլէ եիւրիւտիմէմէսի խուսուսընդն ուսուլ իթթիխազը իլէ խիլաֆընտա հարաքէթ իտէնլէրտէն պիր լիրատան 3 լիրայա գատար ճէզաի նագտի ալընմասը վէ պու վարիտաթը վէլէվ էօտունճ սուրէթիյլէ օլսուն մագսէտինտէն պայդա եէրէ սարֆ իտէնլէր՝ ազիլէ թահթը մուհաքէմէյէ ալընմասը վէ պու վարիտաթըն հէր այ նիհայէթինտէ թանզիմ օլունաճագ այլբգ ճէտվէլլէրի իլէ պէրապէր Մալիյէ նէզարէթինտէ թէչքիլ օլընան իանէ գօմիսիօնընա կէօնտէրիլմէսի գօմիսիօնճա գարարլաշըրրլարագ իրատէՍէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր։

—Ռումէլի վիլայաթընճա մէվգրի իճրայէ վազը իրատէի Սէնիյէ իգթիզասընտան օլան թալիմաթ իյճասպընճա, ճիհէթը ատիյէյէ ահտ իճրասթ իչիւն միւվազէնէի ատիյէյէ 7 միլեոն քիւսուր ղրուշը զամմ ու իլավէսի լազըմ կէլէճէկի՝ Ատիյէ նէզարէթինտէն մագամը ահտինէ իչար օլունմըշ տը։

—«Իգտամ»ըն պէյանընա կէօրէ, ասքէր թարաֆընտան ազ պիր միւտէթ զարֆընտա թէմամէն թարումար իտիլմիշ օլան Ռուկար էշգյասընընն էվվէլճէ Բազլըգ Խրիսթիյան էհալիսինէ թէվզի էյլէտիքլէրի սիլահլարը քեամիլէն հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ արզ ու թէսլիմ էյլէմիշ օլտուգլարը՝ մահալլի գօմանտանլըզընտան պա թէլէկրաֆ մէրճիինէ պիլտիրիլմիշ տիր։

—Տէնիզ ալթը թէլէկրաֆը (իսթըրն դապլո) գումբառեասընընն՝ կէօմրիւք բէսմի վէրմէքսիզին էշեա վէ էտէվլաթտան տօլայը վուգու պուլան զայիաթըն լազըմ կէլէնլէրտէն արանմասընա Շուրաի Տէվլէթճէ գարար վէրիլէրէք, պու պապտէ մալիմաթ վէրմէքլէ պէրապէր, զայիաթըն պիր ան էվվէլ թահսիլի՝ Ռուսումաթ էմանէթինտէն թէլէկրաֆ վէ Բօսֆոր նէզարէթինէ իչար իտիլմիշ տիր։

—Միւթէվէֆա Մ. Մօբալէյին եէրինէ Մ. Վուա Գահիրէտէքի Օսմանլը Պանգասը միւտիրիյէթինէ թային օլունմըշ տը։

—Բրէնս Ֆիլիպ տը Սագս Գոպուրկ՝ էվվէլքի կիւն Շարգ սիւրաթ գաթարըյլա Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Տէրսաատէթ Տախիլիյէ կէօմրիւկի նազրը Իզզէթ պէյ՝ տիւն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Քէօմիւր վէ օտունըն պահալը ֆիյաթլա սաթըլմասընա մէյտան վէրիլմէմէսի՝ Շէհր էմանէթի սէր միւֆէթթիշլիկինտէն Ռէլէտիյէ տաիրէլէրի միւֆէթթիշլիկինէ թէպլիղ օլընմըշ տը։

—Բաթրիգխանէտէ թէչքիլ օլունան մահքէմէի բուհանիյէտէ տավա վէքիլլէրինին իսպաթը վիճուտ իտէրէք, միւտաֆէատա պուլընմայարընն թահթը մէմնուիյէթէ ալընմասը Մէճլիսը Միւխթէլիֆ ազասընտան տաթուֆ. Գօսթաքի Վայանի էֆ. հազրէթլէրի թարաֆընտան թէքլիֆ օլունմըշ տը։

—Պանտըրմատա տէրաէսթը ինչա պուլընան լիմանա իգթիզա իտէն 16 պին մէթրո միքեաբ թաշընը թէտարիքինէ թէչէպպիւս իտիլմիշտիր։

—Ղազա իլէ Եաֆատա գունհուր իտէն գօլերանընը թէտգիգի իչիւն մահալը մէզքիւրէ կէօնտէրիլէն սաատ. Պանկօսքի բաշա իլէ ռէֆգաթընտա պուլընան հէյէթը թըպպիյէնին մահալը մուխթէլիֆէտէ այրը այրը իճրա էյլէտիքլէրի թահգիգաթ իլէ քէնտի միւթալէաթընը հավի օլարագ մումայիլյհ Պանկօսքի բաշայա վէրտիքլէրի բաբօրթօլարը վէ պայդահա գալէմէ ալտրը մուֆասսալ բաբօրթօյը այրրճա մազպաթա իլէ պէրապէր մէրճիինէ իրսալ վէ թագտիմ էյլէմիշ տիր։

—Կէյէն այընն 18ինճի կէճէսի Վանտա պիր էրմէնինին էվի երգըլարագ գարը իլէ գօճանընն վէ պիր չօճուղընն էնգագ ալթընտա թէլէֆ օլարգլարը վէ պու ֆամիլեայա մէնսուպ 3 քիշինին գուրթուլուղը մահալինտէն իչար օլունմուշ տը։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

(Պու կիւն Ֆրէնքլէրէ Ս. Մնունդ եորթուսը օլտուղընտան, Գալաթա Պօրասը գաբալը տը։)

ՃԻՏՏԷԹԸ ՀԱՎԱ

Սալը կէճէսի զունհուր իտէն գար ֆուրթունասը էվվէլքի կիւն վէ տիւն տեվամ իթմիշ, վէ եէրլէրտէ պիր գարըշ գասար գար պիրիքմիշ տիր։ Ֆուրթունա պու կիւն տախի արասըրա տեվամ իթմէքտէ իսէ տէ, էվվէլքի կիւնէ վէ տիւնէ նիսպէթլէ չիտէթի պիր ազ գըրըլմըշ տը։

Տիւն Պօղազ Իչինտէն պազըլարը Սթանպօլա էնէմէտիքլէրինտէն, վէ պազըլար տա էվվէրինտէն տըշարը չգամատրգլարընտան, պիր չօգ տիւքքեանլար աչըլմամըշ տը։

Տիւն Վիէննա թրէնի՝ խաթթը գար իլէ գարալը օլմասընտան տօլայը Խատրմ քէօյէ գասար կէլէպիլիպ, օրատա տուրմայա մէճպուր օլմուշ, վէ տիւն եօյլենտէն սօնրա Սիրքեճիտէն եօլա չըգան սիւրաթ գաթարը՝ Մագրիքեօյտէն կէրի տէօնմէյէ մէճպուր օլմուշ տը։ Տիւն Սիրքեճիտէն Սելանիկէ հարէքէթ իթմէսի լազըմ կէլէն գաթար տախի հարէքէթ իտէմէմիշ տիր։ Խաթթը թէմիզլենմէսի իչիւն գումբանիա թարաֆընտան Խատրմ քէօյ թարաֆլարընա ամէլէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

Եէնիգուլէ վէ Այիսթէֆանոս արասընտա թէլէկրաֆ տիրէքլէրինտէն պազըլարը տէվրիլտէկլենտէն, կէրէք հիւքիւմէթէ վէ կէրէք գումբանեայա ահտ թէլէրտէ մուխապէրաթը թէլէկրաֆկիյէ գաթ օլմուշ տը։ Թէլէկրաֆ տիրէքլէրի խաթթը իւզէրինէ տիւչտիկլենտէն, ագշամ Այիսթէֆանօս վէ Մագրիքէօյ թէրնլէրի վագթընտան կէճ Սիրքեճիյէ մուվասէլէթ իտէպիլմիշլէր տիր։ Տիկէր ճէհէթլէրտէ տախի պիր չօգ թէլէր գըրըլմըշ օլմազլա, մուխապէրաթը թէլէկրաֆկիյէ միւնգաթի օլմուշ տը։ Եալընըզ Օտէսա իլէ Տէրսաատէթ արասընտա տէնիզ ալթը թէլէկրաֆը հիչ պիր խասարա ուղրամամըշ տը։

Անատօլու չըմէնտրֆէրինտէ տախի թրէնլէրին հարէքէթի սէքթէտար օլմուշ տը։ Էսկիշէհիրտէն կէլմէքտէ օլան բօսթա թրէնի՝ գարընն քէսրէթինտէն ին-էօնիւ սթասիօնընտան պերէյէ կէլէմէմիշ, եալընըզ Իզմիտտէն Հայտար Բաշայա պիր թրէն կէլմիշ տիր։

Գոնեա վէ էնգարէ բօսթա թրէնի՝ էվվէլքի կէճէ անճագ սաաթ իքիտե Հայտար Բաշայա կէլմիշ վէ բօսթա իլէ եօլճուլար Իտարէի Մախսուսէ վաբօրըյլա սասաթ 3½ղա կիւճհալ քէսրիւյէ վասլ օլմուշլար տը։ Եօլճուլարը չօղու գօրգուլարընտան վաբօրա պինմէմիշլէր տիր։

Տիւն Պէյօղլու, Պէշիքթաշ վէ Սթանպօլ թրամվայլարը տախի եէր եէր իշլէյէմէմիշ վէ տիւն վէ պու սապահ ամէլէ թարաֆընտան խաթթը՝ գարլարատան թէմիզլենմէսինէ թէչէպպիւս օլունմըշ տը։

Պօղազ իչի, Իսկիսարայ, Գասրքէօյ վէ Հայտար Բաշա վաբօրլարը՝ տիւն օլտուգճա իշլէյէպիլմիշլէր իսէ տէ, Պօղազ Իչի վաբօրլարը էրքէն թաթիլ իթմիշլէր վէ Գավագլարա հիչ օգրամամըշլար տը։ Ատալարա տիւն տախի վաբօր կէտիպ կէլմէմիշ, վէ տէրունը քէօբրիւ վաբօրլարը իսէ անճագ պիր գաչ բօսթա իճրա իտէպիլմիշլէր տիր։

Թաշրա վաբօրլարընա կէլինճէ, Ռումանիանը «Բրէնսէսմարիա» վաբօրը՝ տիւն Ֆէօսթէնճէյէ հարէքէթ իթմիշ իսէ տէ, Պօղազ խարիճինտէ գար թիրիսի էլան չիտտէթլէ տեվամ իթտիկինտէն, Պօղազ խարիճինէ չըգամայարագ Պէօյիւք Լիմանտա տէմիրլէմէկէ մէճպուր օլմուշ տը։ Տիկէր վաբօրլար տախի Գավագտա տէմիրլէմէյէ մէճպուր օլմուշլար տը։

Սէվսթաբօլտան եօլա չըգմըշ օլան «Օլեկ» Ռուս վաբօրը՝ էլան լիմանըմզա վիւրուտ իտէմէմիշ տիր։ Ռումանիանը «Գարօլ» վաբօրը տախի ֆուրթունա էանասընտա պիր գաղայա ուղրատըլը սեօյլենմէքտէ իսէ տէ, սահիհ պիր խապէր եօգ տը։

Շեյլ էօնիւնտէ պիր վաբօր գարայա օթուրմըշ իսէ տէ, իսմ վէ պայրաղը չիմտիլեք մալիւմ տեյլի տիր։

Տիւն Թրապիզոն խաթթընտան լիմանըմզա կէլէն Ռուս գումբանեասընը «Վազարօֆ» վաբօրը՝ ֆուրթունա էանասընտա քիւբէշթէ վէ սարի մահալլերինտէ էբէյիճէ խասարգէտէ օլմուշ վէ եօլճուլար բէք չօգ գօրգմըշ տը։ Իտարէի Մախսուսէ տախի տիւն Պարթը վէ Թրապիզոն խաթթընա վաբօր գալտըրմամըշ տը։

Տիւն եալընըզ Խըտիվիյէ վաբօրը՝ Իսքենտէրիյէյէ միւթէվէճճիհէն լիմանըմզատան հարէքէթ իտէպիլմիշ տիր։

Ֆուրթունանը տեվամընտան տօլայը լիմանըմզտա պուլընան սէֆինէլերտէն տիւն մալ պօշալթմագ վէ եա եիւքլէմէք ամէլիյաթը իճրա իտիլմէմիշ տիր։

Տէնիզ վէ գարատա պազը խասարաթ վուգուը տահա խապէր ալընմըշ տը։ Էյուպատա պիր, Սուլթան Ահմէտ ճամիսի ավլուընընտա պիր վէ Մէրքեզ էֆ. թիւրպէսի պազէսինտէ վէ գապրիսթանտա պիր չօգ սէրվիլեր տեվրիլմիշ տիր։

Սթանպօլտա Պիւլպիւլ Տէրէսի, Տէօքմէճիլեր, Վէզիր Թէքքէսինտէ վէ սաիր թարաֆլարտա պազը էսկի խանէլէրին սաչագլարը վէ բէնճէրէքէզ սանտըղընտան թախսիս օլունճագ իանէ հագգընտա վագը օլան պիր թէքլիֆ նազարը տիգգաթա ալընարագ, իյճապը իճրա իտիլմիշ տիր։

3.—Պալաթ քիլիսէսինին մուվագգաթ թաղ. խորհուրդը ազասընտան պազրլարը իսթիֆա իթմիշ իսէլեր տէ, Քաղ. ժողով՝ անլէրին խաթիֆասընը գապուլ իթմէմիշ տիր։

4.—Մէճլիսը մէզքիւր՝ Բաթրիգխանէնին պիւտճէ մէսէլէսիյլէ տախի իյիթիալ իթմիշ, վէ պու պապտէ պազը միւգաքերաթ վէ միւթալէաթ թէաթրի օլունտրգասան սօնրա գարարը՝ կէլէճէք գէկ.ին 16ճը բազար էրթէսի կիւնի իճթիմայէ թաալիգ օլունմըշ տը։

———

Ս. Էջմիածին Սրբազան Կաթողիկոսը երինէ Թիֆլիսատէ պուլընմագտա տրը։ Կէյէն այընն սօնրարընտա բէիսը բուհանիի միւշարէյէ՝ Դավգասիա վալիսի բրէնս Կալիցինի զիյարէթ իթմիշ օլուպ, միւշարէյէ բրէնս տախի երթէսի կիւնի Սրբազան Կաթողիկոսա իաաէի զիյարէթ իթմիշ տիր։

———

Թիֆլիսատէն եազըլտըղընա կէօրէ, էրմէնիճէ եազըլարընն քէչիֆինէ միւսատքի 1500ինճի սէնէսի միւնասէպէթիյլէ, Թիֆլիս էրմէնիլէրի՝ «Մեսրոպեան Մատենադարան» նամը թահթընտա պիր թագմ էսէրլէր նէշրինի թասավվուր իթմիշլէր տիր։ Ախզուիթթա իլէ մէյղուլ պազը քիմսէլէր՝ մէսարիֆը թապիյէ յի տէրէօհտէ իտէրէք, մուավէնէթտէ պուլընմազա սէօզ վէրմիշլէր տիր։ Ունլարրն պիրինճիսի եգոր Զ.հրապեան վէ Մինաս Սալխանեան նամ թիճարէթխանէ օլմուշ վէ պու թիճարէթխանէ 500 ռուպլի վէրմիշ տիր։

———

Աֆիոն Գարահիսարը թաղ. խորհուրդը թարաֆընտան «Մալիմաթ» կազէթասընա կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպտա, ախիրէն չէհրը մէզքիւրտէ վուգու պուլան եանկընտա խասարտիտ օլանլարրն թահգիգը ահվալի իչիւն պիր գօմիսիօնը մամասա թէչքիլինէ էմր ու ֆէրման պույրուլմըշը կիշի. հարիգզէտէկեան խանէ վէ խանարա եէրէյտիրիւրէք ռիվա էմվալինէն 100000ղշ.ըն թէսվիյէսի խուսուսընա ինանէթ վէ իհսան պույրուլմըշը. վէ պիր իանէ գօմիսիօնը թէչքիլ իլէ պիլէթլէր թապ օլընարը վէ լիվա քէրէսթէ բուսումընն աֆվընա վէ իանաթը մալիմէնին ճէմիյէ պէրապէր էվվէլճէ Շէհր էմանէթինէ սարֆ իտիլմէյիպ, մէվճուտ գալմըշ օլան 70000 ղշ.ըն տա էէնի իանէյէ իլավէսինէ իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույրուլմըշընընճէ Լանկընն թէէսիրաթը մատտիյէսինէ գարը պուլընան թէպաահ սատքգանընն մանգուն գալալարը մէմնունիյէթլէ տօլմուշ օլմասը յա, իպտիյատը էօմր ու չէվքէթը Շահանէլէրի տուտի վանիպ իլէ էտասը չօլուգ վէ չօճուգլարը իլէ պէրապէր եէքտիլ ու եէքզէպան օլարագ եատ ու թէքրար գելընընը իչար օլունը յոր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Կազէթամըզըն թապը էանասընա գատար Էվրօբատան բալիթիգայա տաիր թէլէկրաֆիար վիւրուտ իթմէմիշ տիր։)

ՍԱԹՍԱՍՄԷՋՏՍ

ՖԻՒՐՈՒԹԹ ՕԼՈՒՆԱՆ ՔԻԹԱՊԼԱՐ

	Ղշ.
Երլանըն Իզի	10
Մէճմունէլէր Թապիպի իւչ ճիլա	24
Սարը Խճու	12
Պիր Գարը Իքի Գօճա	5
Հիքմէթամիզ Պիր Տավա	7
Ֆանֆէրլուցցի	5
Զէվճ վէ Գրօգանճ Զէվճէ	20
Կնոջ Մատ Կայ	10

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

Քաղ. ժողով տիւն Գալաթա քիլիսէսի Խորհրդարանընտա Բաթրիգ Օրմանեան Ամեն. Տ. Մաղաքիա Սրբազան հազրէթլէրինին Նախագահութիւնը թահթընտա ագտը իճթիմա իտէրէք, Եուսուֆեան, Տէր Ներսէսեան, Գարակէօզեան վէ Տէմիրճիպաշեան էֆ.լէր հազրը պուլընմըշլար տը։

Մէճլիսը մէզքիւր՝ պազը մէսէլէլերլէ մէշղուլ օլուպ, էզճիմէլէ աթիտէքի գարարլարը վէրմիշ տիր.

1.—Մէճլիսը մէզքիւր՝ Խապաեան Ամեն. Տ. Սահակ Սրբազան հազրէթլէրինին ախիրէն Կիլիկիայա Կաթողիկոս ինթիխապ օլունմասը այա իրատէի Սէնիյէ թաստիգ պույրուլմըշընը վէ ըէսմէն Բաթրիգխանէյէ պիլտիրիլտիկինի Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին վէրտիկի մաիւմաթտան մաէլմէմնունիյէ խապէր ալմըշ տը։

2.—Մուալիմիրէ իանէ սանտըղը Հոգաբարձութիւնը ազասընտան Տօգթ. Դաւիթեան էֆ. սէյահաթ սէպէպիյէ իսթիֆա իթմիշ օրմաղլա, Քաղ. ժողով անըն եէրինէ Գարաեան Երուանդ էֆ.յի նասպ իթմէկէ գարար վէրմիշ տիր։ Իյպու իանէ սանտըղը իչիւն Բաթրիգխանէ մէրքէզ սանտրղընտան թախսիս օլունճագ իանէ հագգընտա վագը օլան պիր թէքլիֆ նազարը տիգգաթա ալընարագ, իյճապը իճրա իտիլմիշ տիր։

3.—Պալաթ քիլիսէսինին մուվագգաթ թաղ. խորհուրդը ազասընտան պազրլարը իսթիֆա իթմիշ իսէլեր տէ, Քաղ. ժողով՝ անլէրին խաթիֆասընը գապուլ իթմէմիշ տիր։

4.—Մէճլիսը մէզքիւր՝ Բաթրիգխանէնին պիւտճէ մէսէլէսիյլէ տախի իյիթիալ իթմիշ, վէ պու պապտէ պազը միւգաքերաթ վէ միւթալէաթ թէաթրի օլունտրգասան սօնրա գարարը՝ կէլէճէք գէկ.ին 16ճը բազար էրթէսի կիւնի իճթիմայէ թաալիգ օլունմըշ տը։

———

Ս. Էջմիածին Սրբազան Կաթողիկոսը երինէ Թիֆլիսատէ պուլընմագտա տրը։ Կէյէն այընն սօնրարընտա բէիսը բուհանիի միւշարէյէ՝ Դավգասիա վալիսի բրէնս Կալիցինի զիյարէթ իթմիշ օլուպ, միւշարէյէ բրէնս տախի երթէսի կիւնի Սրբազան Կաթողիկոսա իաաէի զիյարէթ իթմիշ տիր։

———

Թիֆլիսատէն եազըլտըղընա կէօրէ, էրմէնիճէ եազըլարընն քէչիֆինէ միւսատքի 1500ինճի սէնէսի միւնասէպէթիյլէ, Թիֆլիս էրմէնիլէրի՝ «Մեսրոպեան Մատենադարան» նամը թահթընտա պիր թագմ էսէրլէր նէշրինի թասավվուր իթմիշլէր տիր։ Ախզուիթթա իլէ մէյղուլ պազը քիմսէլէր՝ մէսարիֆը թապիյէ յի տէրէօհտէ իտէրէք, մուավէնէթտէ պուլընմազա սէօզ վէրմիշլէր տիր։ Ունլարրն պիրինճիսի եգոր Զ.հրապեան վէ Մինաս Սալխանեան նամ թիճարէթխանէ օլմուշ վէ պու թիճարէթխանէ 500 ռուպլի վէրմիշ տիր։

———

Աֆիոն Գարահիսարը թաղ. խորհուրդը թարաֆընտան «Մալիմաթ» կազէթասընա կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպտա, ախիրէն չէհրը մէզքիւրտէ վուգու պուլան եանկընտա խասարտիտ օլանլարրն թահգիգը ահվալի իչիւն պիր գօմիսիօնը մամասա թէչքիլինէ էմր ու ֆէրման պույրուլմըշը կիշի. հարիգզէտէկեան խանէ վէ խանարա եէրէյտիրիւրէք ռիվա էմվալինէն 100000ղշ.ըն թէսվիյէսի խուսուսընա ինանէթ վէ իհսան պույրուլմըշը. վէ պիր իանէ գօմիսիօնը թէչքիլ իլէ պիլէթլէր թապ օլընարը վէ լիվա քէրէսթէ բուսումընն աֆվընա վէ իանաթը մալիմէնին ճէմիյէ պէրապէր էվվէլճէ Շէհր էմանէթինէ սարֆ իտիլմէյիպ, մէվճուտ գալմըշ օլան 70000 ղշ.ըն տա էէնի իանէյէ իլավէսինէ իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույրուլմըշընընճէ Լանկընն թէէսիրաթը մատտիյէսինէ գարը պուլընան թէպաահ սատքգանընն մանգուն գալալարը մէմնունիյէթլէ տօլմուշ օլմասը յա, իպտիյատը էօմր ու չէվքէթը Շահանէլէրի տուտի վանիպ իլէ էտասը չօլուգ վէ չօճուգլարը իլէ պէրապէր եէքտիլ ու եէքզէպան օլարագ եատ ու թէքրար գելընընը իչար օլունը յոր։

ԻՄՊԷՐԼԷՐ

ՊՈՒՆԼԱՐԸՆ ՍՈՒՐԼԹԸ ԹԷՎԳԻՖԻ

Իմպէրլէրին Թէվգիֆ ու տերտէսթի հագգընա բէյտերբէյ Թաֆիլաթ վիրուտ իտիյօր. Ֆրանսատա պու վագատ՝ չու սըրատա Թէքբար ումումըն տիգգաթընը ճէլպ իտիյօր։ Իքի այտան պէրու Սբանիանըն բայիթախթը օյան Մատրիտ չէհրի զապթա հէյէթի՝ Ֆէռազ սօգաղընտաքի 33 նօմէրօյը խանէտէ իգամէթ իտէն էյխաստան շուսպհէլէնմէքտէ վէ տայմա անլէրի կէօղէթմէքտէ իտի։ Կէյնէ ճումատա կիւնիւ պէր բօլիս մէմուրը՝ մէզքիւր խանէյէ կիրէնլիրտէն Մատատ Իմպէրին գէրդգարընատը Բամէն Տօրինեագը թանըմը օյաղընտան, հէման կիթմիշ գարուլը չալմը, լաքին ճէվապ ալամամը տըր։ Ղունըն իւզերինէ խանէ գուչատըրգ, մէրգում բօլիս գօմիսերի՝ իքինճի տէֆա գարուլը չալմը, երմի տագիգա սօնրա գարու աչըրգ բօլիսլէր իչէրի կիրէրէք, Իմպէր գարը գօճա իլէ էվ Իմպէրի, Բօմէն վէ էմիլ Տօրինեագը վէ Մարի Տօրինեագը եագալամըշար տը։ Մէվգուֆլար՝ պէր թագըմ Ֆրանսը պէօյիւք զէվաթ ալէյհինտէ թէհտիտաթտա պուլընմըշար, վէ մայիս 9ա տօղրուտան տօղրույա Բարիզտէն Մատրիտէ կէլմիշ օլտրգարընը պէյան էյլէմիշլէր տիր։ Իշպու թէվգիֆ՝ զանն օլունտրը գատար գօլայ օլմամըշ տը։ զիրա օ հիլլէքեար ֆամիլեա՝ պէր արգա գարուտան գաչմագ իչին թէտպիրլէր իթթիխազ իթմիշ իտի։ Մէզքիւր թէվգիֆ՝ կէճէնին ալաֆը։ սահաթ 1ինտէ մուգու պուլմուշ տը։ խանէտէ հէր քէս ույումագտա օլտրը հալտէ, բօլիսլէր պէրմիւթատ «—Գանուն նամընա այընը գարույը—» տէյու պաղրըտրգարընտան, էվ խալգը ույանմըշար տը։ Բօլիս միւֆէթթիչի Մ. Գառօ՝ մունթազամէն պէր թէվգիֆ միւգաքքէրէսնի համիլ պուլունտաղընտան, պու հալտէ իչին քէմալը տիգգաթլա հազըրլանմըշ ծլտրը անլաչըլըյօր իտի։ Բօլիսլէր էվտէն իւչերի կիրտիքլերինտէ, Մատմազել էվ պայըմըշ վէ Մատատ Իմպէր աղլամաղա պաչլամըշ տը։ Եալընը Բամէն Տօրինեագ՝ քէնտի սէրին գանլըլըղը հրգիզ իտէպիմիշ վէ «սիրգին արատաղընդզ ատամ պէն իմ» տէմիշ տիր։ Մ. Ֆրէտերիք Իմպէրէ կէլինտիքտէ, մէրգում հիշ պէր չէյ սէօյլէմէքսիզին թէպլիմ օլմուշ տը։

Պու հիլլէքարլար՝ կէզինմէք իչիւն կիւնտէ իքի տէֆա տիչարը չգարար իմիշ։ Պունլար՝ սահթէ պէր նամ իլէ Մատրիտտէ եէրլէշմիշ օլուգ, Մատատ Իմպէր՝ խասթա օյան գըզընտան քէնտիսինի այըրմամալարընը ըէճա իթմիշ տիր։ Բամէն Տօրինեագ՝ քէնտի թէվգիֆլէրինին՝ քէնտի ֆամիլեալարընտան զիյատէ պէր թագըմ ըրճալը սիյասիյէտէն օյանլարա սուի նէթայիֆի մուճիպ օյաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։

Մատրիտին Ֆրանսը սէֆիրի՝ Ֆըբանսա խարիճիյէ նազրը Մ. Տէլգասէյէ իշպու թէվգիֆ խապէրինի պէրվէճէը աթի թէպլիղ իթմիշ տիր։

«Պու կէճէ Իմպէր ֆամիլեասը պուրատա թէվգիֆ օլունմըշ տը։»

Ճումատա էրթէսի էօյլէյին պու հավատիս Բարիզտէ ինթիշար իտուպ, պիր ազ սօնրա խուսուսի թէլեկրաֆկար պու պապատ թաֆսիլաթ վէրիյօրլար իտի։ Էօյլէնտէն սօնրա կազէթալար՝ իլավէլէր նէյը իթմիշլէր իսէ տէ, եհալի՝ եինէ պիր սէհվ ու խաթա օլտուղընը զանն իտէրէք էհէմմիյէթ վէրմէմիշլէր տիր։ Հավատիս ըէսմէն թանագդուգ իթթախինտէ, պէօյիւք պիր թէլաղ ու հէյէճան հուսուլէ կէմիշ տիր։ Իմպէրլէր չու գատար միւհիմմ պիր մէրքեղ չէհրատ, եանի Մատրիտտէ պուլընմըշ օլտուգարը հալտէ, թէվգիֆլէրի աճապա նի՞չին պու գատար կէճիքմիշ օլտուղընա հէր քէս թաաճճիւպ իթմէքտէ պուլընըյօր իտի։

Բազար կիւնքի թարիխլէ Մատրիտտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆկա կէօրէ, պիր գաչ կիւնտէն պէրու բօլիս միւֆէթթիչի Մ. Գառօ՝ Ֆէռազ սօգաղընտա 33 նիւմէրօյը խանէտէ իգամէթ իտէնլէրտէն պիրիսինին Ֆրէտերիք Իմպէր օլտուղընա տարը մալիմաթ ալմըշ իտի իսէտէ, քէնտիսինէ վէրիլէն էշքեալ ու իշարէթլերտէն եալընը պիր ֆարդ վար իտի, եանի օ ատամընն սագալը պուլընըյօր իտի։

Պու քէշֆտէն սօնրա Մ. Գառօ՝ Բօմէն Տօրինեագընն հիմիյէթինի, եանի ասը քէնտիսի օլտուղընը թասդիգ էյլէմիշ տիր։ Բօմէն՝ Դարլօս Պանգօ սախթէ նամընը թաշըյօր իտի։ Մայիս 9ա Իմպէրլէր՝ Մատրիտ միւվասէլէթ իտէրէք, Մարքիզ Իրգուիգօ սօգաղընտա 4 նօմէրօյը խանէտէ Բէարօ Տիւվալ ֆամիլեասը նամը թահթընտա եէրլէշմիշլէր տիր։ Սախթէքեարլար ֆամիլեասը՝ պու խանէյի 3000 բէղէթաս մէսարիֆլէ թէֆրիշիթմիշտիր։ Ցուլիս 14է գատար մէրգուման՝ մեզքիւր խանէտէ այտա 60 բէղէթաս քիրա իլէ իգամէթ իթմիշլէր տիր։ Պատէհու մերգուման՝ մեզքիւր խանէտէն չըգըպ, Ֆէռազ սօգաղընա կիթմիշլէր վէ իշթէ օ սօգագտա թէվգիֆ օլունմըշար տը։ Պու իքինճի խանէյի Իմպէրլէր այտա 120 բէղէթաս քիրա իլէ թութմուշլար իտի։ Պունլար՝ եվէ նէ կաղէթա վէ նէ մէքթուպ ախզ իթմէյիպ, անճագ հէր կիւն բօսթախանէյէ կիտիյօրլար իտի։ Մատմազել էվ՝ տայմա խասթա օլուպ, իլաճ ալըյօր իտի։ Եէնի խանէ՝ տիկէրինտէն զիյատէ միւնասիպ պիր թարգտա թէֆրիշ իտիմիշ իտի։ Բօլիս միւֆէթթիչի՝ մէսէլէնին Իմպէր ֆամիլեասը իւզերինտէ օլտուղընը կէօրինճէ, էվ սահիպինէ կիտէրէք մաիւմաթ թալեպ իթմիշ տիր։ Էվ սալարա սուի նէթայիֆի մուճիպ օյաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։

Մատրիտին Ֆրանսը սէֆիրի՝ Ֆըբանսա խարիճիյէ նազրը Մ. Տէլգասէյէ իշպու թէվգիֆ խապէրինի պէրվէճէը աթի թէպլիղ իթմիշ տիր։

«Պու կէճէ Իմպէր ֆամիլեասը պուրատա թէվգիֆ օլունմըշ տը։»

Ճումատա էրթէսի էօյլէյին պու հավատիս Բարիզտէ ինթիշար իտուպ, պիր ազ սօնրա խուսուսի թէլեկրաֆկար պու պապատ թաֆսիլաթ վէրիյօրլար իտի։ Էօյլէնտէն սօնրա կազէթալար՝ իլավէլէր նէյը իթմիշլէր իսէ տէ, եհալի՝ եինէ պիր սէհվ ու խաթա օլտուղընը զանն իտէրէք էհէմմիյէթ վէրմէմիշլէր տիր։ Հավատիս ըէսմէն թանագդուգ իթթախինտէ, պէօյիւք պիր թէլաղ ու հէյէճան հուսուլէ կէմիշ տիր։ Իմպէրլէր չու գատար միւհիմմ պիր մէրքեղ չէհրատ, եանի Մատրիտտէ պուլընմըշ օլտուգարը հալտէ, թէվգիֆլէրի աճապա նի՞չին պու գատար կէճիքմիշ օլտուղընա հէր քէս թաաճճիւպ իթմէքտէ պուլընըյօր իտի։

Բազար կիւնքի թարիխլէ Մատրիտտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆկա կէօրէ, պիր գաչ կիւնտէն պէրու բօլիս միւֆէթթիչի Մ. Գառօ՝ Ֆէռազ սօգաղընտա 33 նիւմէրօյը խանէտէ իգամէթ իտէնլէրտէն պիրիսինին Ֆրէտերիք Իմպէր օլտուղընա տարը մալիմաթ ալմըշ իտի իսէտէ, քէնտիսինէ վէրիլէն էշքեալ ու իշարէթլերտէն եալընը պիր ֆարդ վար իտի, եանի օ ատամընն սագալը պուլընըյօր իտի։

Պու քէշֆտէն սօնրա Մ. Գառօ՝ Բօմէն Տօրինեագընն հիմիյէթինի, եանի ասը քէնտիսի օլտուղընը թասդիգ էյլէմիշ տիր։ Բօմէն՝ Դարլօս Պանգօ սախթէ նամընը թաշըյօր իտի։ Մայիս 9ա Իմպէրլէր՝ Մատրիտ միւվասէլէթ իտէրէք, Մարքիզ Իրգուիգօ սօգաղընտա 4 նօմէրօյը խանէտէ Բէարօ Տիւվալ ֆամիլեասը նամը թահթընտա եէրլէշմիշլէր տիր։ Սախթէքեարլար ֆամիլեասը՝ պու խանէյի 3000 բէղէթաս մէսարիֆլէ թէֆրիշիթմիշտիր։ Ցուլիս 14է գատար մէրգուման՝ մեզքիւր խանէտէ այտա 60 բէղէթաս քիրա իլէ իգամէթ իթմիշլէր տիր։ Պատէհու մերգուման՝ մեզքիւր խանէտէն չըգըպ, Ֆէռազ սօգաղընա կիթմիշլէր վէ իշթէ օ սօգագտա թէվգիֆ օլունմըշար տը։ Պու իքինճի խանէյի Իմպէրլէր այտա 120 բէղէթաս քիրա իլէ թութմուշլար իտի։ Պունլար՝ եվէ նէ կաղէթա վէ նէ մէքթուպ ախզ իթմէյիպ, անճագ հէր կիւն բօսթախանէյէ կիտիյօրլար իտի։ Մատմազել էվ՝ տայմա խասթա օլուպ, իլաճ ալըյօր իտի։ Եէնի խանէ՝ տիկէրինտէն զիյատէ միւնասիպ պիր թարգտա թէֆրիշ իտիմիշ իտի։ Բօլիս միւֆէթթիչի՝ մէսէլէնին Իմպէր ֆամիլեասը իւզերինտէ օլտուղընը կէօրինճէ, էվ սահիպինէ կիտէրէք մաիւմաթ թալեպ իթմիշ տիր։ Էվ սալարա սուի նէթայիֆի մուճիպ օյաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։

Մատրիտին Ֆրանսը սէֆիրի՝ Ֆըբանսա խարիճիյէ նազրը Մ. Տէլգասէյէ իշպու թէվգիֆ խապէրինի պէրվէճէը աթի թէպլիղ իթմիշ տիր։

«Պու կէճէ Իմպէր ֆամիլեասը պուրատա թէվգիֆ օլունմըշ տը։»

Ճումատա էրթէսի էօյլէյին պու հավատիս Բարիզտէ ինթիշար իտուպ, պիր ազ սօնրա խուսուսի թէլեկրաֆկար պու պապատ թաֆսիլաթ վէրիյօրլար իտի։ Էօյլէնտէն սօնրա կազէթալար՝ իլավէլէր նէյը իթմիշլէր իսէ տէ, եհալի՝ եինէ պիր սէհվ ու խաթա օլտուղընը զանն իտէրէք էհէմմիյէթ վէրմէմիշլէր տիր։ Հավատիս ըէսմէն թանագդուգ իթթախինտէ, պէօյիւք պիր թէլաղ ու հէյէճան հուսուլէ կէմիշ տիր։ Իմպէրլէր չու գատար միւհիմմ պիր մէրքեղ չէհրատ, եանի Մատրիտտէ պուլընմըշ օլտուգարը հալտէ, թէվգիֆլէրի աճապա նի՞չին պու գատար կէճիքմիշ օլտուղընա հէր քէս թաաճճիւպ իթմէքտէ պուլընըյօր իտի։

Բազար կիւնքի թարիխլէ Մատրիտտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆկա կէօրէ, պիր գաչ կիւնտէն պէրու բօլիս միւֆէթթիչի Մ. Գառօ՝ Ֆէռազ սօգաղընտա 33 նիւմէրօյը խանէտէ իգամէթ իտէնլէրտէն պիրիսինին Ֆրէտերիք Իմպէր օլտուղընա տարը մալիմաթ ալմըշ իտի իսէտէ, քէնտիսինէ վէրիլէն էշքեալ ու իշարէթլերտէն եալընը պիր ֆարդ վար իտի, եանի օ ատամընն սագալը պուլընըյօր իտի։

Պու քէշֆտէն սօնրա Մ. Գառօ՝ Բօմէն Տօրինեագընն հիմիյէթինի, եանի ասը քէնտիսի օլտուղընը թասդիգ էյլէմիշ տիր։ Բօմէն՝ Դարլօս Պանգօ սախթէ նամընը թաշըյօր իտի։ Մայիս 9ա Իմպէրլէր՝ Մատրիտ միւվասէլէթ իտէրէք, Մարքիզ Իրգուիգօ սօգաղընտա 4 նօմէրօյը խանէտէ Բէարօ Տիւվալ ֆամիլեասը նամը թահթընտա եէրլէշմիշլէր տիր։ Սախթէքեարլար ֆամիլեասը՝ պու խանէյի 3000 բէղէթաս մէսարիֆլէ թէֆրիշիթմիշտիր։ Ցուլիս 14է գատար մէրգուման՝ մեզքիւր խանէտէ այտա 60 բէղէթաս քիրա իլէ իգամէթ իթմիշլէր տիր։ Պատէհու մերգուման՝ մեզքիւր խանէտէն չըգըպ, Ֆէռազ սօգաղընա կիթմիշլէր վէ իշթէ օ սօգագտա թէվգիֆ օլունմըշար տը։ Պու իքինճի խանէյի Իմպէրլէր այտա 120 բէղէթաս քիրա իլէ թութմուշլար իտի։ Պունլար՝ եվէ նէ կաղէթա վէ նէ մէքթուպ ախզ իթմէյիպ, անճագ հէր կիւն բօսթախանէյէ կիտիյօրլար իտի։ Մատմազել էվ՝ տայմա խասթա օլուպ, իլաճ ալըյօր իտի։ Եէնի խանէ՝ տիկէրինտէն զիյատէ միւնասիպ պիր թարգտա թէֆրիշ իտիմիշ իտի։ Բօլիս միւֆէթթիչի՝ մէսէլէնին Իմպէր ֆամիլեասը իւզերինտէ օլտուղընը կէօրինճէ, էվ սահիպինէ կիտէրէք մաիւմաթ թալեպ իթմիշ տիր։ Էվ սա-

Դարնէէի՝ Նիւ-Եորգ չէհրինտէ 300 պին Ինկիլիզ լիրասը գէյմէթինտէ պիր խանէ եարտրմրշ տը։ Մումահիէյհ միլեառ սահիպի՝ մէգքիւր խանէյի մէ տրասը պու կիւն Մ. Մունդ հէտիյէսի օյմագ իւզրէ մութլու քէրիմէսինէ հէտիյէ իթմէքտէ տիր։

—

Անտիճանտա վուգու պուլտրգընը եաղտրգընմըզ գէլգէյէ չըմէնտրֆէը սթասիսնընտաքի պիւթիւն պինալարը վէ չէհրատէքի էվլերի երգմշտրը։ Էհալի եէրսիզ եուրտսըզ վէ կէչինմէտէն մահրում գալմըշ տը։ Շիմտի մուվագգաթէն եիւք վակօնլարընտա օթուրըյօրլար։ Գրթլրգընը թէհտիտի ալթընտա պուլընտրգլարընտան, իանէյէ բէք չիտաէթլի ինթիճաճլարը վար տը։ Թէլէթ օլանլարդն մըգտարը 510 օլտուղընալայըլմըշ տը։ Ղունըն եալընը 10ը Ռուս օլուպ գուսուրը եէրլի տիր։ Թիւրքիսթան վալիսի դեկտ. 15տէ մահալը վուգուսթա կիթմիշ տիր։

ԲԱՐԻԶ ՃՕՂՐԱՖԻԱ ՃԷՄԻՑԷԹԻ

Բարիզ ճօղրաֆիա ճէմիյէթինին կէչէն ճումատա էրթէսի կիւնիւ տարիւ ֆիւնուն ազասընտան Մ. Կրան Տիտիյէնին թահթը բիյասէթինտէ օլարագ վուգու պուլան իճթիմարնտա բէյսը մումահիլէյհ թարաֆընտան պիր նութգ իրատ իտիմիշ, էվ միւթէագրպէն միւսթէմիքսաթ ասաքիրի թապիպի օլուպ տօլաշտրը պիր չօգ եէրլէր հագգընտա զայէթ վուգուֆանէ վէճճաղրաֆիաճա ֆէվգէլատէ մուճիպը ֆէվատ գինֆէնբանալար վերէն տագթ. Պարօյէ նագլը քէլամ իտիմիշ, էվ մուսթէյհին Աֆրիգատ Ղարպի չէհիր վէ գասապալարընատտար մաիւմաթը ճօղրաֆիյէսի սամիունա թէպլիղ օլունմըշ տը։

Տօգթ. Պարօ՝ Աֆրիգատ Ղարպիտէ սէքէնէսի չօգ օյան օ եէրլէրին սու, հալա վէ ըգլիմի ահվալինէ տատիր պիր չօգ խարիթալար թանգիմ իթմիշ տիր։

Մումահիլէյհին իշպու խարիթալարտա կէօսթէրտիկի ուֆագ մէմալիք՝ եօգարը Սէնէկալ, եօգարը Նիկէլ, եօգարը Պանտամա վէ եօգարը Վալթա եէրլէրիյէ Օժէմէ նէհրինին գրամը ուլէասընա ատտիր։

Իշպու ուֆագ արազի 860,000 քիլօմէթրօ մուրապպա մէսաֆէի սաթ. հիյէյէ վէ 400 մէթրօ իրթիֆայէ մալիք տիր։

Թապիպը մումահիլէյհ պու եէրլէրտէ 8 քիլօմէթրօ պիր սու ագրնթրսընա վէ 6 քիլօմէթրօ 500 մէթրօ եիւքսէք օյան պիր գարիյէյէ թէսատիֆ իթմիշ տիր։ օ թարաֆլարճա կէրէք հայվանաթ վէ կէրէք պարկիրլեր ֆէնն տտիրէսինտէ եաչայապիտիքլերի կիպի, զահրէ, էվրբատտա չըգան սէպզլէր, մէյվէլեր վէ նէպաթաթր սէնայէ տատի օլտուգճա եէթիշմէքտէ տիր։

—→⁘←—

ՀԻՆՏ ՖԱԳԻՐԼԷՐԻ

Բ.

Ինկիլիզ սէյյահլարընտան պիրինին ըիվայէթինէ կէօրէ, պիր Հինտ Ֆագիրի 12 սէնէ օթուրմատան եաթմատան այագտա տուրմըշ տը։

Ղունտան սօնրա տա 2 էլլերինի պաչընն իւզերինտէ քիրնէլէյիպ պու հալտէ գալմըշ տը։ Թըրնագլարը օ գատտար ուզանմըշ տը քի՝ պիրէր չիվի կիպի էլինին էթլէրինէ կիրմիշ։

Ֆագաթ պիւթիւն պու հիքայէյէրին էն զարիպի պիր Հինտ Ֆագիրինին տիրի տիրի քէնտիսինի կէօմտիւրտիքտէն պիր գաչ այ սօնրա ճանը օլարագ թէքբար թօրրագտան չըգմըշ օյմասը տը։ Ինսան պունա իթիմատ իթմէք իսթէյօրսա տա, չայանը իթիմատ պիր չօգ զէվաթ՝ սրհհէթի իտտատա իթիքլերի ճիհէթլէ չայշրըպ գալըյօր։ Ինկիլիզբանը Հինտիսթան օրտուսը գապիթլէրինտէն Մ. Ուսպօրն վագատայը չու սուրէթլէ հիքայէ իտիյօր։

«Թաատատը ուզուն սիւրէճէք պիր թագըմ հազըրլըգտարտան սօնրա, Ֆագիր՝ թէճրիպէյէ հազը օլարընը սէօյլէտի։ Մունտաճա իլէ Ժէնէրալ Վանթօրա վէ բուէսատի բուհպանլարի պիրի սուրէթը մախսուսէտէ ինչա իտիմիշ օյան մէզարընն եանընա կիթտիրլեր, Ֆագիր պիզիմ կէօզիւմիզին էօնիւնտէ վիճուտընընն հավա կիրէպիլէճէք օյան պիրթիւն տէլիքլերինի պալ մամը իլէ թրգատը, եալընը ազրընը աչրգ պըրագտը, սօնրա էսպապարընը չրգարտը, սօնրա պունըն իւզերինէ քէնտիսինի պիր պէզ թօրպայա գօյտրլար, իզհար իթտիկի արզու իւզերինէ՝ տիլինի, զրրթլազընը գարայաճագ սուրէթտէ արգայա տէօնտիւրտիլեր, պու ամէլիյաթտան սօնրա Ֆագիր՝ «ֆանմուշ կիպի պիր հալ քէպ իթտի, քէնտիսինի իտսալ իթտիքլերի թօրպայը գարատրլար, իւզերինէ Մուհարաճա մէճէրլիկ, սօնրա թօրպայը մէզարատան չրգարտրլար։ Ինսան պունա թիհ

Ումուրը Սըհհիյէտէն լիման ըլյա-սէթինէ պիտիրիվիշ տիր։

—Իսքէնտերիյէտէն չըգրպ Գլա-ղամէնտ գարանթինա միւտտէթինի իքմալ իտէրէք, պու քէրրէ Ցէր-սատէթէ կէլէճէք օլան «Ապպաս Բաշա» վաբորընն կէթիրէճէկի եոլ-ճրլար պիր իհթիյաթը մախսուսէ օլմագ իւզրէ իգամէթկեահլարընտա Ցէր կիւն միւշահէտէի թրպպիյէ ալ-թընտա պուլունտրրլաճագլար տըր։

—Իսքէնտերիյէտէն ալընան խա-պերլերէ կէօրէ, ալաֆր. դեկտ.ին 16սընտան 22սինէ գատար չէհրը մէղքիւրտէ գօլէրատան 17 միւատպ 13 վէֆիյաթ վուգուա կէլմիշ տիր։ Ալաֆր. յուլիսին 15ինտէն դեկտ.ին 23ինէ գատար պիւթիւն Մրսըրատա 39,913 միւատպ 13,727 վէֆիյաթ վուգու պուլմուշ տըր։

—Հիճազա կիտէն հաճիլեր սէ-ֆարինի իչիւն Թային օլունան գա-րանթինա 15 կիւնէ էնտիրիվիշտիր։

ԹԱՍՖԻՃԷԻ ՏՈՒՃՈՒՆ ԳԱՐԱՐՆԱՄԷՍԻ

1299 սէնէսի Նիհայէթինէ գատար կէշմիշ սէնէլերէ բաճի վէ Թասֆիյէի տույուն գարարնամէսինէ Թապի տույուն վէ մաթլուպաթը Խապինէ-նին 100 ղշ.ընա մուգապիլ նագտէն 25 ղշ. իյիա վէ իսթիֆասը եախատ իսթիտա իտիլտիքճէ, եէքտիկերիյլէ պաշապաշ իճրաի մահսուպը մու-գարրեր օլմասընա վէ 99 սէնէսի Նի-հայէթինէ գատար պագայա վէ մաթլուպաթը մերիյէ՝ քիւլիյէն վէ գաթիյէն աֆվ պուրուլմասընա պի-նաէն, սէնիյնը աթիգայա ահտ զիմ-մէթի օլմայուպ տա Թասֆիյէ գա-բարընա Թապի ալաճաղը պուլունան-լարընն մաթլուպարընն՝ մէղքիւր գարար վէճհլէ 100տէ 25ինին տէ-վարը մերքէզիյէ վէ վիլայաթճա 300 սէնէսինտէն 309 սէնէսի Նիհա-յէթինէ գատար կէշէն 10 սէնէլիք նագտա Թապի պագայա Թահսիլա-թընտան նագտէն թէսվիյէսի՝ օլ-պապտէ Խազինէի Մալիյէտէն սէպգ իտէն իսթիյզան իւզրէնէ, միւնա-սիպ կէօրիւնտիկի պիյանը իլէ իճ-րաի իյճապը պա թէզքէրէի Սամ էմր ու իչար օլունմըշ օլարզընտան, պէր մուճիպը էմր ու իչար 99 սէնէ-սի Նիհայէթինէ գատար օլան պօրճ-լար՝ Խազինէնին 300 սէնէսինտէն 309 սէնէսի Նիհայէթինէ գատար նագտա Թապի սէնէլեր պագայաը Թահսիլաթըյլա 99 սէնէսի Նիհայէ-թինէ գատար աֆվը ալիյէ տախիլ օլմայան պագայատան Թասֆիյէի տույուն գարարնամէսի մուճիպնճէ 100 ղրուշա մուգապիլ 25 ղրուշ իս-թասը սուրէթիյլէ թէսվիյէ վէ իյ-ֆասը լիզումը՝ Մուհասեպէի Ումու-միյէ Մալիյէ ի ֆատէսիյէ, Մալիյէ նէզարէթինտէն պիլումում Մալիյէ մէմուրլարը իլէ տէվարը մերքէզի-յէյէ պիլտիրիլմիշ տիր։

ՄՈՒԱՄԷԼԱԹԸ ԹԻՒՃԱՐԻՑԷ

Զախիրէ բիացամըզ տիւղէլմէք իւզ-րէ վէ ֆիյաթլար թէրագգըյա մէյ-եալ տրը։

Տէն Անատօլուական 10 վական պուղտայ կէլմիշ տիր.

	Լիպրատան աշաղը Քիլէսի ղրուշ
Էսքիթրա պէյազ եուս-մուշագ պուղտայ	8/3
Պիրինճի պէյազ եուս-մուշագ պուղտայ	9-9½
Իքինճի պէյազ եուս-մուշագ պուղտայ	9½-9⅝
Զամտարլը պէյազ եուս-մուշագ պուղտայ	10½-11
	Դրլյէսի բարա
Էնգարէ սէրէթ պուղ-տայը էքսթրա	36-37
Սաիր Վինճի նէվ սէրէթ պուղտայ	32-33
Էքսթրա շաիր Ցէրինճէտէ	28-28½
Պէյազ » »	25½-26
Եէմլիք » »	24-24½
Զագըր » »	22½-23
Քէթէն Թօխումը վական-տա Թէսլիմ	54-55

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՊԻԹԼԻՍ

«Մուրհանդակ»ի 1118 Թիւին մէջ Շապին Գարահիսարէն գրուած նա-մակ մը տեղային վարժարանաց և Նորընտիր Հոգաբարձութեան վրայ խօսելով, ի մէջ այլոց կըսէր. «Ներ-կայ Հոգաբարձութիւնը գնահատելի գործ մըն ալ ըրաւ, Թաղային վար-ժարանը առնելով տեղացի ուսուցիչ մը, ուր կ'երթային աշակերտիլ առ-հասարակ ամէն վիճակի ծնողաց զա-ւակներ, և նիւթապէս բաւական կը ճնաուէր Թաղ. վարժարանին պիտա-ճէն։»

Այս իրողութեան ճիշդ հակառակն է որ տեղի կունենայ Բաղէշի մէջ։ — Ներկայ դպրոցական վերամուտին կազմուած Ուսումն. Խորհուրդը՝ եր-կու տարիէ ի վեր գոյութիւն ունեցող դպրոցական միացման յարատեւու-թիւնը պահպանելու համար, Սանա-սարեան վարժարանի շրջանաւարտ-ներէն 2 հոգի հրաւիրած էր, որոնք արդի մանկավարժական, կամ աւելի ճիշդը՝ Սան. վարժարանի յատուկ մե-թոդով կրթական գործին նոր զարգա-ցում մը, մղում տալու խոստումով պահ մը բաւական հետաքրքրութեան առիթ ընծայեցին տեղացիազգայնոց։ Ուսումն. Խորհուրդը՝ նախորդ տա-րիներու մէջ տեղի ունեցած դպրոց-ական և ուսուցչական կարգ մը անհաճոյ գործերու անգամ մ'ևս ծնունդ չի տալու համար որոշած էր տեղացի մնայուն ուսուցիչնե-րէն մէյն՝ Ապահունի Գրիգոր էֆ-ֆենտիի յանձնել (1) Առաջնորդա-րանի գրագրութեան պաշտօնը և միւսին՝ Քաջբերունի Մելքոն էֆֆէն-տիին ալ՝ (2) ծաղկոցներու «տես-չութիւնը»։ Առաջինը համակեր-պած էր՝ նորանոր խնդիրներու ա-ռիթ չընծայելու համար. երկրորդը սակայն այդ տնօրինութիւնը բա-ղդական տեսակետով յոյժ անպատ-ուաբեր սեպած էր իրեն համար, և այս առթիւ տեղի ունեցած կարգ մը բանակցութիւններն ու խորհրդակ-ցութիւններն ալ ոչ է եղրակացու-թեան մը չյանգեցան։ Քաջբերունի էֆ. պաշտօնագրով մը վերջնակա-նապէս հրաժարելով Միաց. վարժա-րանաց մէջ դասախօսելէ, ի Ս. Սարգիս բացաւ անձնական վարժարան մը, զոր արդէն կը շարունակէր 4 ամիսէ ի վեր, ունենալով առհասարակ ամէն վիճակի ծնողաց զաւակներէն 50-60 աշակերտ։

Այս պարագան նիւթապէս բաւա-կան վնասեց միացման գործին։ Բայ ատի, ինչպէս կիմանամք, միացման գործին չուզեց մասնակցիլ նաեւ Հինգ-Խորան եկեղեցւոյ Թաղական-նութիւնը, որ կեդր. Վարժարանին՝ ըստ որոշման Ուսումն. Խորհրդոյ՝ Հինգ-Խորանէն կարմրակ վոխադ-բուելէն վերացած՝ Թաղային ուրոյն վարժարան մը բանալու ձեռնարկներ կընէ և արդէն դասատու մըն ալ ճարած է կարծենք։

Ուսումն. Խորհուրդը, որու քով եթէ բարի տրամադրութիւններ չեն որ կը պակսին, բայց քիչ մը «անխորհուրդ» ու անձնական նկատումներէ մղեալ քայլեր կառնէ, միաց-ման գործին քայքայման անկասկած հաւանականութեանը հանպէպ ճա-րահատ՝ ճամբայ տուաւ օգնական դասատուներուն ալ, որոնք 4 ամիսէ իվեր պաշտօնավարած ըլլալով՝ իրենց յետամնաց թոշակները «խնդ-րելու» և «ստանալու» անգոր ճիգեր կընեն ապարդիւն։

Այսպէս «յետինն եղաւ չար քան զառաջինն»։ «Ցօնք չինելու տեղ աչքն ալ ելաւ»։

Ամփոփելով խօսքերնիս ըսենք որ կրթական գործը ակնկալուած վի-ճակի մէջ չէ տակաւին ի Բաղէշ։ Կարմրակ եկեղեցւոյ ծոցին մէջ կայ վարժարան մը 50-60 աշակերտնե-րով, ուր կը դասախօսին նորեկ ու-սուցիչները։ Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ Քաջբերունին ունի իր մասնաւոր վարժարանը։ Հինգ-Խորան եկեղեցին զուրկ է այժմ վարժարանէ։ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ վարժարանը ունի տիրացու վարժապետ մը՝ դերձակու-թենէ առաջ եկած. այսպէս նաեւ Ամրդոլի վանուց ծոցը հաստատուած ծաղկոցը...։

Ոչ սակաւ Հայ Լուսաւորչական ծնողաց զաւակներ ալ կաթոլիկաց վարժարանը կը յաճախեն։

Քանի մը օր առաջ փոխանորդ Հօր հետ ունեցած մէկ տեսակցութեանս պահուն «ի՞նչ պիտի ըլլայ, Հայր Սուրբ, կրթական խնդրին վախճա-նը» հարցնելուս՝ «ի՞նչ պիտի ընեմ, պատասխանեց Պետրոս վարդապետ, արդէն հրաժարականս տուած եմ» ...։ Յատկանշական պատասխան մը, որ արդարեւ կը վայլէր իր անարժէք ու անպէտ գործունէութեանը...։

ԹՂԹԱԿԻՑ

(1) (2). — Ըստ յանձնայարութեան Բաղ. ծողովոյ։

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հանգուցեալ Տիգրան էֆ. Պալթա-եանի յուղարկաւորութեան առթիւ փո-խան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրա-տուութիւններն եղած են Հիւանդա-նոցիս.

Վսեմ. Տէր եւ Տիկին Յարութիւն էֆ. Զէքի, այրի Տիկին Մ. Եազրճեան, Լեւոն էֆ. Եազրճեան 108 ական, Ստե-փան էֆ. Խաչատուրեան 20 ղրշ.։

Կ. Պոլիս, 11 դեկտ. 1902

ՇԱՐԳ ՇԸՄԷՆՏՐՖԷՐԼԷՐԻ

Պիր Թարֆտան Տէրսաատէթ վէ Սէլանիք, վէ տիկէր Թարֆտան Պէր-լին, Պրեսլավ, Տրէզտա, Համպուրկ վէ Լայբցիկ պէնիտէ վուգուա կէլէն եոլճը վէ պակաժ նագլիյաթընա ահտ վէ 1900 յուլիս 1 Թարիխինէն պէ-րու մէրի իւ իճրա օլան Թարիֆա վէ իքի զեյլերի կէլէճէք յունվար իպթի-տասընան իթիպարէն լաղվ օլընա-բագ, անձն եէրինէ աթիտ մինտէրիճ միւնասէպաթը ֆիյաթընը մուլին Թա-րիֆա մէվզրի Թաթպիգէ վազ օլընա-ճաղը իլան օլունը։

Տէրսաատ	Պէրլին	Օտէրպէրկ	Պէրլին	Օտէրպէրկ	Լայբցիկ	Պէրլին	Պրէսլավ	Համպուրկ
Թարիֆէ	Պէրլինէ եա Պօսէնպարխ							
	1 մէվզը 2 մէվզը 3 մէվզը							
Ֆրանգ	362.60	252.70	—	—	—	—	—	—
	310.40	213.	—	—	—	—	—	—
	355	246.70	142.90	—	—	—	—	—
	407.90	287.20	—	—	—	—	—	—
	365.60	255	—	—	—	—	—	—

Սէր-սատ	Պէրլինէ Պէրլինէ եա Պօսէնպարխ			Օտէրպէրկ Օտէրպէրկ Օտէրպէրկ եա Պօսէնպարխ			Սէլա-նիկ	Պրէսլավ Պրէսլավ Պրէսլավ եա Պօսէնպարխ		
	1 մէվզը	2 մէվզը	3 մէվզը							
Ֆրանգ	209.80	146.75	87.50	»	»	»		203.85	145.75	
	171.20	117.85	70.50	»	»	»		165.25	116.85	
	195.95	132.95	—	»	»	»		237.25	170.80	
	243.20	171.80	—							
	209.35	142.85	—							

Պրէպավա մախսուս օլան ազիմէթ վէ ավանթ պիլէթլէրի՝ եալընըզ Օտէրպէրկ Թարիզինէ. վէ Տրէզտա վէ սաիր մէվ-գիլարա մախսուս օլան պիլէթլէր տա-խի եօճթլարընընն իխպարը մուճիպնճէ, կէրէք Թարիգը մէզգիւր վէ կէրէք Գօ-տենպարխ Թարիգի իչիւն մագպուլ վէ միւթէպէր օլանաճ տըր։

ՄԻՒՏԻՐԻՃԷԹ

Տէրսաատէթ, 15 դեկտ. 1902

ՆՕՐԴԴԱՅՉԷՐ ԼՈՅՏ
NORDDEUTSCHER LLOYD
PAQUEBOT POSTE IMPERIAL ALLEMAND

ՊՐԷՄԷՆ-ՇԷՐՊՈՒՐ-ՆԻՒ-ԵՕՐԿ ԽԱԹԹԸ

Վաբորլար

ԳԱՅԶԷՐ ՎԻԼՀԷԼՄ ՏԷՐ ԿՐՕՍԷ Շէրպուրատան դեկտ. 1/13
ՊՐԱՆՏԷՐՊՈՒՐԳ Պրէմէնատէն դեկտ. 23/6
ՖՐԱՆԿՖՈՒՐԹ Պրէմէնատէն դեկտ. 1/13
ՆԷԳԱՐ Պրէմէնատէն դեկտ. 7/20
ՊՐԷՍԼԱՒ Պրէմէնատէն դեկտ. 11/27

ՃԷՆՕՎԱ-ՆԱԲՕԼԻ-ՆԻՒ-ԵՕՐԿ ԽԱԹԹԸ

ԹՐԱՎ Ճէնօվա-Նաբօլիտէն դեկտ. 23/6
ԳԱՐԼՍՐՈՒՀԷ Պրէմէնատէն Պալթիմոր իչիւն դեկտ. 5/18
ՄԱՅՆ Պրէմէնատէն Պալթիմոր իչիւն դեկտ. 12/25
ՖՐԱՆԿՖՈՒՐԹ Պրէմէնատէն Կալվէսթոն իչիւն դեկտ. 30/13
ՄԱՅՆԾ Պրէմէնատէն Գուպա, Հավանա, Մանզանիլ իչիւն դեկտ. 1/14
ԳՐԷՖԷԼՏ Պրէմէնատէն Պրազիլ, Պահիա, Ռիո տը Եանէյրո վէ Սանթօս իչիւն դեկտեմբեր 30/1
ՀԷԼԿՕԼԱՆԴ Պրէմէնատէն Բլաթա, Գօրունա, Վիլլա Կարչիա վէ Ռիկո իչիւն դեկտ. 7/20

ՍԷՔՍՕՆԱԼԻԱ ԵՎ ԳԱՆԳ ԽԱԹԹԸ

ՏԱՐՄՇԹԱՏ 27/10 դեկտ Ճէնօվա-Նաբօլիտէն
ՇԹՈՒԹԿԱՐԴ 11/24 դեկտ. Ճէնօվա-Նաբօլիտէն
ՊԱՄՊԷՐԿ 29/12 դեկտ. Ճէնօվա-Նաբօլիտէն
Բէնանկ, Սինկապուր, Հոնկ-Գոնկ, Շանկայ, Նակազաքի, Հիոկո, Եոգոհամա իչիւն։

ԱՆԷՍԹՕՆԱԼԻԱ ԽԱԹԹԸ

ԲՐԻՆՑ ՐԷՃԷՆԹ ԼԷՈՊՕԼՏ դեկտ 21/9 Ճէնօվա-Նաբօլիտէն
ՖՐԻԴՐԻԽ ՏԷՐ ԿՐՕՍԷ դեկտ. 17/30 Ճէնօվա-Նաբօլիտէն
Գոլոմպա, Ֆրէմանթլ, Ադելաիտ, Մէլպուրն վէ Սիանէյ իչիւն։

Պալէտատէ զիքր օլունան լիմանլար իչիւն կէրէք եոլճը վէ կէրէք էչեա վէ էմ-թասա գապուլ էլլէկէճէք տիր։

Տահա զիյատէ մուֆասսալ մալիմաթ ալմագ իչիւն պէրվէճճը աթի ճէնթէ-լէրէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր։

Կ. ՀԱՄԲԱՐԶՈՒՄԵԱՆ ՎԷ Ժ. ՑԷՔՈՒԱՆ
ԳԱԼԱԹԱՏԱ, ԳԱՐԱՖԷՕՃՏԷ. ԵԷՆԻ ՌԱՆ Ն° 21ՏԷ

ԻՄԹԱՐ.—Էչեա վէ էմթասանրն տօղրուտան տօղրուլա Տէրսաատէթտէն պա-լէտատէ զիքր օլունան լիմանլարտան պիրինէ նագլ իթմէկի՝ ճէնթէլէրի տէրէօճատ իտէրլեր։

ԳՐԷՏԻ ՖՕՆՍԻԷ ԷՃԻԲԻՍԻԷՆ

1902 դեկտ. 15տէ քէշիտէ օլունան 100ական 3 ֆարգլի մայսան Թահվիլաթը-նընն 216ընճը գուրսաը։

114916 նումէրօ 50000 ֆր. գազան-մըշ տըր։

Աթիտէքի 25 նումէրօլար տախի պի-ներ ֆգ. գազանմըշլար տըր.

15834	90800	131831	166174	285548
32799	100932	138356	189613	304304
51638	123191	147383	227591	326589
53680	126668	149385	232277	328379
54745	131726	158312	250972	361882

Թէշրիյաթ 1903 յունվար 1էն իթի-պարէն Գահիրէտէ գումբանեանընն մէր քէզը իտարէսինտէ, Իսքէնտերիյէտէ Գրէտի Լիոնէ, Տէրսաատէթ վէ Իզ-միրտէ Գրէտի Լիոնէ Թարաֆընան վու-գու պուլճաճագ տըր։

ԹԱՇՃԵԱՆ ՎԷ ԵՐԷՅԵԱՆ
ՊԻՐԱՏԵՐԼԷՐ
ՊԷՕՅԻԼՔ ԹԻՃԱՐԷԹԽԱՆԷ

ԳԱՏԷՆ ԷԼՊԻՕԷԼԷՐԻ ՎԷ ԵԷՆԻ ՄՕՏԱԼԱՐՏԱՆ ՀԷՐ ՆԷՎ ԼԷՎԱԶԻՄԱԹ
ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ Ն° 322
ԳՕՆԳՕՐՏԻԱՆԸՆ ԳԱՐԵԸՍԸՆՏԱ

Օթուզ սէնէտէն պէրու մալլարընընն էյիրկի, մէթանէթի վէ նէֆասէթի ի-չիւն միւհթէրէմ միւշթէրիլէրինին թէ-վէճճիւհաթընը գազանմըշ օլան մաա-րուֆ Թաշճեան Թիճարէթ էվի՝ քէսիր իւլ ատէտ օլան միւշթէրիլէրինի մէմ-նունն իթմէք իչիւն պու քէրրէ Երէյեան պիրատէրլէր իւէ պիրլէշմիշ օլուպ, մու-մաիլէյիհիմ պիրատէրլէրին Եվրօպատա յօր. մապի, ա՞հ, օ մահվ օլան պէ-ման, եալընըզ ֆիքրինտէ նագլ օ-լունմըշ հալտէ գալըր։

Պագընը՝ գատընընն կէօղիւնին էս-նիւնէ կէլէն կէշմիշ իլլերի սիզգ Թասվիր իտէյիմ։

Տիլպէր Թազէ պիր գըզ կէճէլէյին պիր էվին սուֆասընտա չիտտէթը հավէսինտէն տիթրէյօր, սոն տէրէ-ճէ հէյեճանընտան գօրգույօր. եիւ-րիյօր, պիր գաբու աչըյօր, սապա-հա գատար պիր ղաշիի սէվտավի իչինտէ գալըյօր։

Պու սապահը միթէագրպ պիր սէնէ գատար պու հազդան մահ-րում գալըյօր. եէնէ պիր աղուլը մուհապպէթէ աթըլըյօր. օրատա ֆէյզը մուհապպէթ պուլըյօր. պիր կիւն համիլէ օլորղընը անլայօր. նուր Թօբը կիպի պիր օղլան տօղուրրյօր. պիր միւտտէթ սոնրա պիր տիկէրի-նին ալատաղչարընա գաբըլըյօր, օ սատտէթխանէտէն գաչըյօր. պիր մէսքէնէ տիւշիյօր. պիր հաֆթա գատար սատտէթինին մահվ օլտու-ղընը տնլամայօր, իթհամ օլունըյօր, մէհրուհ տիւշիյօր, Թերք օլունը-յօր, ալէմը ֆահշէթտէ կէգիյօր, խասթալանըյօր, տիրէնիյօր. պու-քի պու գատան խսթիգալինի տիւ-շիւնմէմիշ իտի. հալէա տիւշիւնմէ-յօր իտի. կէօշա տիւշտիկի կիրտապ պունլարտան միթէչէքքիլ իմիշճէ-սինէ պիր լահզտի նազարտա ճիւմ-լէսի մանզուրը օլուրյօր իտի։

Գուլաղընտա նազմաթը շատի ա-վաղը թէհտիտ չընլայօր իտի. լաքին օ նազմէլեր մահվ օլմուշ, եալընըզ օ ավաղը միւտհիշ գալմըշ իտի. օ ա-վաղ՝ անը մահվ իտիյօր իտի. հէր ան թէշտիտը սէտա իտէրէք, «սէ-նի մահվ իտէճէք պէն իմ. օ նազ-մէլեր սանա հայաթ վէրէմէզ» տե-յօր իտի։

Պազէն թէհտիտաթա գըյամ ի-տէրէք,

«Մէն ճանի սին. գօճանը մահվ, էվլատընը սէֆիլ իթտին. սէնի սէ-ֆիլ իտէրէք մահվ իտէճէկիմ» տե-յու սերրիշթէլերտէ պուլընըյօր իտի։

Եէնէ օ ավաղ գատընընն ճէմիյէթը պէչերիյէյ գարյը կէօսթերտիկի լագայտլըղընը զիքր իտէրէք,

«Մէն Նամուսընը մահվ իթտին. Նամուսարզընն, սէն վակիֆէնի ու-նութընն, մէսուլ սընն, սէն խանը-մանրնը սէօնտիրտին, քեֆիֆրը նիյմէթսին, սէն նէթիյճէի սէֆալէ-թէ եագլայտըն. չինքի չայանընն, սէն սիրիւնէ սիրիւնէ էօյէճէքսին. զիրա մերհամէթը պէչերիյէտէն սա-գրթընն» տեյու պէյանը հիւքմ ի-տիյօր իտի։

[Տէվամի]

ՀԱՄԻՏԻՑԷ
ՖԷՍ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ ՄԱՄՈՒԱԹԸ

ՍԹԱՆՊՈԼՍԱ ՊԱՂՋԷ ԳԱԲՈՒՍԸՆՏԱ
ԲՐԱՄՎԱՅ ՃԱՍՏԷՍԻՆՏԷ Ն՝ 21

Սթանպոլտա Պէրիքէօլունատ թէէսիս իթմիշ օլուուղմըզ Համիտիյէ ֆէս ֆապրիգասը հասպէլ իյճապ թաթիլ էլէմէսինտէն նաչի, չիւպէ վէ տիւքքանլարը տախի թաթիլ իթմիշ իսի։—Էսկիէն պէրու ֆապրիգամըզըն չզգարտըզը ֆէսլէր զայէթ կիւզէլ, կիւնէշտէն սօլմազ, լէքէ գապուլ իթմէզ վէ եաղմուրատան ասլա պօզուլմազ, անճագ ըսլանտըզընտա, տթէչէ կէսմէրմէքտիզին գուրումասըյլա ենէտ եէնիլիք հալինի քէսպ իտէր օլուուղընը բաղպէթլու միւշթէրիլէրիմիզ կէօրմիւշլէր, վէ թէմամըյլա բաղպէթ էլէմիշ օլուուգլարընատա, նէրէտ սաթըլաճաղընը արամգատա տըրլար։—Ֆապրիգամըզըն մաքլինալարըյլա էտէվաթընը միւքէմմէլիյէթինէ պիր միւտաեթատէն պէրու չալըշըրագ, աղ վագրթատան ֆապրիգամըզ սայէի Շահանէտ եէնիտէն քիւչատ օլունըպ, զայէթ միւքէմմէլ աէրէճէտ իչէմէյէ պալլայյանագ տըր։—Վէ չօգ տիգգաթ իտէճէք տիր էսկի չզգարտըզը վէ միւշթէրիլէրիմիզին ինտինտ բաղպէթ պումըշ ֆէսլէրիմիզատէն եիւզատ եիւզ նիսպէթ գապուլ էլէմէզ տէրէճէտ, տահա զիյատ տայանըգլը վէ զայէթ զարիգ ֆէսլէր չզգարըզ, էսկի սաթըլան ֆիյաթլարըմըզատան % 30 էհվէնիյէթ կէսմէրէճէք տիր։—Մագատա հէմ եճնէպիտէն կէլէն ֆէսլէրէ ըեգապէթ իթմէք, հէմ տէ ուճուզ սաթմագլա ֆապրիգամըզը չօգ իչլէթմէք վէ աղ գաղանմագ։

Գու աէֆա ֆապրիգամըզ՝ Տէրսաաեթմէտ Պաղչէ Գաբուսընտա Թրամվայ ճատաէսինտէ Ն՝ 21 մաղազայը քէնտինտէ աէբօ իթթիխաղ իթմիշ տիր քի, մաղազան մէզքուրէն մատատա Տէրսաաեթ տախլինտէ ֆապրիգանըն սաբր մաղազատ եօգ ասր։ Միհթէրէմ միւշթէրիլէրիմիզ թէչրիթ էյլէտիքլէրինտէ, կէօրէճէքլէր քի հէր վագրթ իչուն քէնտի սիրաճլարընա էլվէրիշլի զայէթ զարիգ ֆէսլէր պուլաճագլար տրր։

ԷՍԿԻՏԷՆ 13 ՂՇ.Ա ՍԱԳԸԼԱՆ ԻՃԷՐԻՍԻ ԱՖԸԼԱՍԸ ՖԷՍԼԷՐ 8½ ՂՇ.Ա, ՎԷ 10 ՂՇ.Ա ՍԱԳԸԼԱՆ ԻՃԷՐԻՍԻ ՖԷՍԼԻ ՕԼԱՆԼԱՐ 7 ՂՇ.Ա, ՎԷ 8 ՂՇ.Ա ՍԱԳԸԼԱՆ ԻՃԷՐԻՍԻ ԽԱՍԸՐԼԸ ՖԷՍԼԷՐ 5½ ՂՇ.Ա, ՎԷ 5 ՂՇ.Ա ՍԱԳԸԼԱՆ ԻՃԷՐԻՍԻ ՏԻՊԷՔԼԻ ՖԷՍԼԷՐ 4 ՂՇ.Ա ՍԱԳԸԼԱՅԱԳ ՏԷՐ։

Համիտիյէ ֆէս մամուլաթընատա պիր թանէ ալըպ գուլլանան զաթլար՝ էճնէպի ֆէսլէրի ալըպ հաֆթատա 2-3տէ ֆա գալըպա վէրիպ պիհուտ մէսապիֆտէն գուրթուլըրլար, հէմ տէ զայէթ զարիգ վէ չօգ տայանըգլը ֆէսլէր կիչէպիլիր։ Միհթէրէմ էհալիմիզ տայմա եէրլի մամուլաթը գուլլանըլմասընա բաղպէթ իթթիկի, պիպլէրէ գաթ պէ գաթ վէ էյնտէն էյի ֆէսլէր չզգարմամըզա թէչվիգ իտէճէք տիր։ Տէրսաաեթին սարր մահալլէրինտէ սէմթ սէմթ տիւքքան աչըպ սաթմաղա արզու իտէնլէր՝ ֆապրիգանըն թիճարէթինի իհրա իտէն Պէօյիւք Եէնի խանտա 37, 38 նօմէրօլը մաղազալարտա թիւճարանատան Նազարէթ-Միհրան Մուրատեան գարտաչլարա միւրաճաաթ էլէմէլիտիրլէր։ Մէմլիքը Շահանէնին պիլճիմլէ չէհրլէրինտէ վէ գասասալարընտա ֆապրիգանըն ճէնթլէրէ վէ մրչթէրիլէրէ իգթիզասը օլսընան, եալնըզ 27 ՂՇ.ԼԳԱ բօսթա բուլը կէօնտէրէն զաթլարա անիսէ 5 ատէտ ֆէս կէօնտէրիլիր վէ ֆապրիգանընն չէրարթը ֆիրուխթընը հավի լիսթաս տախի կէօնտէրիլիր։ Թարաֆբընդա եէթիչէն մէքթուպլարա անիսէ ճէվապ վէրիլիր։ Կէրէք Տէրսաաեթաճ, կէրէք մէմալիքը Շահանէնին հէր ճիհէթլէրինտէն ալընաճագ սըրարըլար պիր ճընս գալիթէտէն 50 թանէտէն էքսիք ալընմայլա, Տէրսաաեթմէտ իսէ բէրէքէնտ մաղազամըզ 1-20 թանէյէ գասար սաթապիլիր։ 8—7

Եաղըզ տօնատա 5 եաչընտա պիր Ռուս հայվանըյլա զայէթ գուլլանըլը պիր պրիգ սաթըզգ օլուուղընատա, թալիպ օլանլարը Շահզատէ Պաղչընտա Շէմսի գրաաթխանէսի միւթէճիրի Սալիհ էֆէնտիյէ միւրաճաաթ էլէմէլէրի։

ԻԼԱՆԱԹ

Զաթալճա սանճաղընա թապի Թէրգօս նահիյէսի տախիլինտէ վագը Սարը Գուլագ Զայըր նամը տիկէր Անկուրիա Դըշլաղը տէնիլէն մահալատ քահն կիւլշիրին Տայէ Խաթուն վագֆընատան պիլիճարէթէն թէաբրուզ օլունը վէ 64450 ղշ. գըյմէթի հավ 4 բարչա թարլա իլէ 2 գրթա չայըր վէ 1 գրթա օրմանրն 60 սէհիմ իթթիպարըյլա 24 սէհիմ հիսսէսի միւթէսարրըֆլարընն պիլա վէլէա վուգուը վէֆաթըյլա մահալիւէն միւզայէտէյէ վազ օլունաղը՝ Զաթալճա միւթէսարրըֆլըղընատան վագը օլան իչարատան անլաշըլմասընա պինաէն, թալիպ օլանլարը վէ մէվզը վէ հուտուտը հագգընտա թաֆսիլաթ ալմագ արզու իտէնլէրին՝ չէհրը հալը Ռումինին 3ինճի կիւնիւնե գասար 100տէ 10 նսպէթինտէ թէէմին ագչէսինի միւսթասէրպէն Տէրսաաեթէճ էվգաֆը Հիւմայուն Մուհասէպէի Ումումիյէ իտարէսինէ, վէ մահալինճէ լիվա մէզքիւր մէճլիսը իտարէսիյլէ էվգաֆ միւտրլիկինտէ միւրաճաաթ էլէմէլէրի։

4 քեան. էվվէլ 318 5—5

ՎԷՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

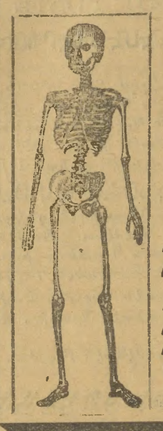

Սթանպոլտա Պաղչէ Գաբուսընտա ճէլալ Պէյ խանը իթթիսալինտէ Ն՝ 1 Զէֆթէ Ըզըլէթ մաղազասը.

ԿԷՕՋԷ ՎԷ ՃԷՐԲԱՀԼԸՂԱ ՄԻԻԹԷԱԼԻԳ ԱԼԷԱԹ ԹԻԻՃԱՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ էէրրահլըզա միւթէալիգ էնվաի ալէաթ ու էաէվաթ թօքատան վէ բէրաքէնթէ օլարագ ֆիւրուխթ օլունը։

Եզճիւմէ եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն [գաուլուատան] մասամուլ մէվատը միւխթէլիֆէ, գասէդ պաղլարը, էնվաի չիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա [պարօմէթր], միզան իւլ հարարէ [թէրմօմէթր] վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլընմագատա տրր։

Մ. Վէնսան ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սըբարըշաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր։

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Պէսէլէրինին նըսֆը լիրա 100 ղշ.-ատան նագէտէն իյֆա վէ նըսֆը տիկէրի հազինէի էվգաֆը Հիւմայունա մահասուս սուրէթ վէ սէրկի իլէ մահասուպէն թէսվիյէ օլունմագ իւզրէ աթիիւզվէր մահլիւլաթըն ուսուլ վէ նիզամը իգթիզասընատան օլան 4 հաֆթա իլանընատան 3ունի հաֆթասը օլմագ իւզրէ 318 սէնէսի քեան. էվվէլին 9նճը կիւնինէտէ իթթիպարէն մահը մէզքիւրըն 16ճի բաղար երթէսի կիւնիւ սասթ 10ա գասար միւզայէտէսի իճրա օլընճաճաղընատան, թալիպ օլանլարըն՝ գէյմէթը մուհամմէնէնին էօրիմէնէ միսավի թէէմին ագչէլերիլէ պէրաբէր Մահլիւլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էլէմէլերի իլան օլունը։

Գէյմէթը
մահամմէնէսի

..750..750..500. — Ֆաթիհտէ Տիւլկէրզատէ մահալլէսինտէ Սարրաճխանէ տերունինտէ Գօրուզըլար ճատտէսինտէ 51 նօմէրօլը թէրպիէն 45 զըրա արսատա մէպնի տէրունինտէ սարրաճ կէտիկինի միսթէգարը միւլք մա կէտիք քեարկիր պիր պապ տիւքքեանը նըսֆ հիսսէսի. Հիւսնի էֆէնտի։

..00..17015. — Պէյլերպէյինտէ Զամբճա ճատտէսինտէ 19 նօմէրօլը թէրպիէն 300 զըրա արսատա մէպնի 8 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գրյու վէ 1 խարապ համմամ մահալի վէ տերունինտէ ճարի մահ լեզիզի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ քէօշք վէ պաղչէնին ըուպ, վէ պաղմահլինին նըսֆ հիսսէսի. հաճի Մահմուտ էֆ.։

..4300..4500.—Զարչուի Բէպիրտ Միհթէվէլի սօգաղընտա 19 նօմէրօլը թէրպիէն 20 զըրա տերունինտէ եօրկանը կէտիկինի միսթէգարը միւլք մա կէտիք քեարկիր պիր պապ տիւքքեանը սաֆիֆ իւզ գիքր կէտիկինին նըսֆ, վէ միւլքինին 50 ագչէտէն 110 ագչէսի. Հիւսնի էֆէնտի։

..00..18687½. — Թապիպ Հաճի Մէհմէտ Աղա վագֆընատան Գասրմ Բաչատա Եահեա Բէթթիւտա մահալլէսինտէ Սիեահի Գարաղը ճատտէսինտէ 42 նօմէրօլը թէրպիէն 480 զըրա արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գրյուլը վէ 1420 զըրա պաղչէյի վէ 1 սարընճը միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին 16 հիսսէ իթթիպարըյլա 3 հիսսէսի. հաճի Հիւսէյին։

..00..46871½.—Գալաթատա Եէնի Ճամի մահալլէսինտէ Հաճի Ֆօթի օսգաղընտա 10 նօմէրօլը թէրպիէն 310 զըրա արսատա մէպնի 10 օտա վէ 2 սուֆա վէ 170 զըրա իսքէյլէ մահալիին միւշթէմիլ վէ սէնէվի 36000 ղշ. քիրալը քեարկիր վէ 1 մգտատը մահալի ախչապ մուգատատմա խավեարը պագգալ կէտիկի, էլեէվմրագը ֆապրիգասը օլարագ իսթիմալ օլունան կէտիկին 120 սէհիմ իթթիպարըյլա պիր պուչուգ վէ ըուպ վէ սէմէն հիսսէսի. հաճի Հիւսէյին։

...00..18666.— Աճէմզատէ Ալի Զէյլէպի վագֆընատան Պաղչէ Գաբուսընտա Զէյլէպի օղլու Խավաճէ Ալաէտտին մահալլէսինտէ Թահմիզ սօգաղընտա 17, 19, 21 նօմէրօլը թէրպիէն 324 զըրա արսատա մէպնի 11 օտա վէ 1 հավուզ վէ թահթընտա 2 մաղազայը միւշթէմիլ վէ շէհրի 1000 ղշ. քիրալը Ֆէսճի խանը տինմէզլէ մաարուֆ քեարկիր պիր պապ խան վէ թահթընտա 2 պապ մաղազանը 15 հիսսէ իթթիպարըյլա 2 հիսսէսի։ Հիւսնի։

..10..15000. — Գումգաբուտա Տիւլպէնտճի Հիւսամէտտին մահալլէսինտէ Տիւլպէնտճի սօգաղընտա 49, 51 վէ 53 նօմէրօլը թէրպիէն 150 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 գրյու վէ 35 զըրա պաղչէ վէ իթթիսալինտէ 2 պապ տիւքքեանը միւշթէմիլ վէ շէհրի 120 ղշ. քիրալը ախչապ պիր պապ միւսթեգարը վէ 2 պապ տիւքքեանլարընը պիւթիւնի. Հիւսնի։

..2500..3730. — Աճէմ Ահմէտ Աղա վագֆընատան Պապը Ալի ճիվաբընատա Լալա Խայրէտտին մահալլէսինտէ Օտալար սօգաղընտա 13 նիւմէրօլը թէրպիէն 60 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գրյույը միւշթէմիլ նիմ քեարկիր պիր պապ խանէ միւլքինին ըուպ հիսսէսի. Հիւսնիւ։

..00..1667.— Պաղչէ Գաբուսընտա Զէյլէպիօղլու Ալաէտտին մահալլէսինտէ Խասրրօճլար ճատտէսինտէ 12 վէ 14 նիւմէրօլը 2 պապ մաղազա միւլքինին 6 հիսսէ իթթիպարըյլա 4 հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..00..2500.—Տէֆթէրտարը Էսպագ Իպրահիմ էֆ. վագֆընատան Բուսմէլի Հասրրընտա Ալի Թօրլագ մահալլէսինտէ Զէյմէ սօգաղընտա միւքերրեր 4, 6, 52 նիւմէրօլը թէրպիէն 100 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 110 զըրա պաղչէյի վէ թահթընտա մէսատատ պիր պագգալ վէ պիր աթթար տիւքքեանլարը միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ միւսթեգարը վէ թահթընտաքի տիւքքեանլարը նըսֆ հիսսէսի. հաճի Մահմուտ։

..00..20000.—Տարիւսսատէ Ադասը Մէրճան Աղա վագֆընատան Զարչուի Բէպիրտ Բէրտահեր խանը սօգաղընտա 28 նօմէրօլը թէրպիէն 30 զըրա արսատա մէպնի քեարկիր պիր պապ տիւքքեանը նըսֆ հիսսէսի. Հիւսնի։

..4000..2500.—Թուրչուճը Հիւսէյին պէյ վագֆընատան Խասքէօյտէ Թուրչուճը մահալլէսինտէ 4 նօմէրօլը թէրպիէն 200 զըրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գրյու վէ 600 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին 60 հիսսէ իթթիպարըյլա 16 հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..00..6250.— Անատօլու Հիսարընտա Զավուշ Պաշը ճատտէսինտէ 6 նիւմէրօլը թէրպիէն 400 զըրա արսատա մէպնի 3 պապ պաղչէպան օտասը վէ 2 գրյու վէ 1 սամանլըղը վէ 1 ախբրը միւշթէմիլ 70000 զըրա Արմուտը պօսթան տինմէքլէ մաարուֆ պօսթանրն 41 հիսսէ իթթիպարըյլա 2 հիսսէսի. հաճի Հիւսէյին էֆ.։

..3000..3000.—Տէֆթէրտարպաշը Հասան էֆ. վագֆընատան Պէյօղլունատա Գամէր Խաթուն մահալլէսինտէ Ֆեսլիյէն սօգաղընտա 60 նօմէրօլը թէրպիէն 40 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 14 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հօրիւճի Հիւսէյին։

ԲՕՍԻԱ
ՍԻԿՈՒԻՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1818 մարտ 20 թարիխի իւքազը իմբէրաթօրի իլէ թէէսիս օլունմըշ ասր։

Մէրքէզը իտարէսի՝ Բէթերսպուրկտա գումբանեանընն տաիրէի մախսուսէսինտէ տիր։

Գումբանեանընն քեամիլէն թէէմիյէ օլունան սէրմայէսի	10666667	ֆրանգ
Թէէմինաթ ագչէսի	122000000	»
Թազմինաթ վէ սէրմայէ ագչէսինտէն սիկուրթա օլանլարա թէէմիյէ օլունան	249400000	»
1901 սէնէսինտէ ֆաիզ վէ «բբրիմ» օլարագ ախզ օլունան	54000000	»

Գումբանեա էհվէն չարթլարա եանկընա գարշը սիկուրթա գապուլ իթտիկի կիպի,
Նագլիյաթ իչիւն
Էօմիւր իչիւն
Հէր կէօնա գազալարա գարշը գայտը հայաթ չարթըլա, չըմէնտքէր վէ վաբօր իլէ եօլճըլըգ էմնասընա վուգու պուլաճագ գազալարա գարշը
Կնատամ այնալարընն գըրըլմասը խուսուսընատա սիկուրթա գապուլ օլունը։
Հէր կէօնա մալիմաթ իչիւն միւրաճաաթ օլընմալը

Շարգ միւֆէթթիշը ումումիսի Գալաթատա ումումի աճէնթէ
Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ Թ. ՐԷԲԲԷՆ

ՈՒԷՍԴԸՐՆ
1851ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՆ
ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒԻՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թազմին օլունան զիյանլարընն մէճմուը	Ինկիլիզ լիրասը	6000000
Մէվճուտ ագչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	» »	1250000
Թէէմիյէ օլունմըշ սէրմայէ	» »	410000

Բիացատա մաարուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալէման գումբանեալարընն թէէմիյէ օլունմըշ սէրմայէսի 100000 Ինկիլիզ լիրասընատան ֆազլա տէյլի տիր։

Թիւրքիա չիպէսինին միւտիրը ումումիսի՝ ԳԱՌՆԻԿ ԱԱՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթանպոլտա Պաղչէ Գաբուսընտա Անանխատի խանընտա Ն՝ 20, 21, 22։

ԻՄԹԱՐ.—Շէհրիմիզին էն մաարուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալէման գումբանեալարընն սէրմայէսի՝ հասըլաթընա նիսպէթէն 100տէ 100 օլտուղը հալտէ Ուէսդրընընքի 100տէ 125 տիր։ Իլթէ պու հագիգաթ՝ Ուէսդրընն գումբանեասընն քէնտի բագիպլէրինէ նիսպէթէն թէէմինաթը ֆէվգէլատէի հավզ օլուուղընա պիր տէլիլ տիր։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ
ՄԱՐԻԹԻՄ

—o—

ՀԱՅԹԱԼԻԳ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Անատօլու լիմանլարըյլա Պաթում, Նօվրօսիսք, Տէրսաաեթ, Իզմիր, Սէլանիք, Շիրա, Բիրէ, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր վէ Լօնտրա վէ Տէրսաաեթի իլէ Սուրիա վէ Մըսր արասընատա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր։

Վիլուտանէ պէքլէնէն վաբօրլար

Ալաֆ. դեկտ.ին 26նճը ճումատա կիւնիւ «Գօնկ» Մարսիլեատան։

Ալաֆր. դեկտ.ին 28նճի բաղար ագչամը «Սիամ»՝ Մարսիլեատան։

Հարեքէթ իսէճէք վաբօրլար

Ալաֆր. դեկտ.ին 26ընճը ճումատա կիւնիւ ագչամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գաբթան Գամիկլինին սիվար օլուուղը «Գօնկ» վաբօրը Զանագալէ, Իզմիր, Վարթի, Պէյրութ վէ Լարնագա։

Ալաֆ. դեկ.ին 30նճը բաղար էյթէսի կիւնիւ ագչամ ալաֆրանկա սաաթ 4տէ գաբթան Օլիվիէրին սիվար օլուուղը «Սիամ» վաբօրը՝ Նօվրօսիսք վէ Պաթում։

Բարիզ իչիւն վէրիլէն պիլէթլէրին ֆիյաթլարը պէրվէէնը աթի տիր.

Գէօյիւք բօսթալարյա 1նճի սեվգը	320 ֆր
2նճի մէվգը վաբօր վէ 1նճի մէվգը չըմնաբքէր	242 »
2ինճի մէվգը վաբօր վէ 2նճի մէվգը չըմնաբքէր	230 »
Նիւք վաբօրլարը յա հաուլնըզ 1նճի մէվգը	245 »

Ցահա միւքէմմէլ մալիմաթ վէ թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր՝ Գալաթատա Մօսմանէտ Սիրէ Ֆրանսէզատ մէրքէզ աճէնթէլիկինէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։

Գումբանեա՝ ազրուատան ազրուա Բարիզ վէ Բարի-Լիոն-Մէտիթէռանէ չըմէնտքէրէրինին էն իյլէք սթասիօնլարը իչիւն առախ պիլէթ վէրէպիլիր։

ՀԱՐԻԳ ՎԷ ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

NORTH BRITISH MERCNTILE
ԼՕՐԹԷԼ ՊՐԻԹԷԻԹ ԷՆՏ ՍԷՐՏԷՆԹԱՅԼ

1809ՏԱ — ԹԷԷՍԻՍ

	Ինկ. լիրասը
Սէրմայէսի	3000000
Իհթիյաթ ագչէսի	15722693
1901 սէնէսի հասըլաթը	3308106

NORTHERN INSURANCE COMPANY
ԼՕՐԹԷԼԷՐՆԷՏԱՆԻՍԻ

1839ՏԱ — ԹԷԷՍԻՍ

	Ինկ. լիրասը
Սէրմայէսի	3000000
Իհթիյաթ ագչէսի	5898800
1901 սէնէսի հասըլաթը	1332600

Իչպու գումբանեալար՝ միւթէֆիգէն ըզնար իթտիբարի էմնիյէթ վէ մալիք օլտուգլարը սէրմայէ վէ իհթիյաթ ագչէսինին ճէսամէթինէ պիհաէն սաիր գումբանեալարատան ՏԱՀԱ ԷՀՎԷՆԻՑԷԹԼԻ Վէ ՇԷՐԱԻԹԻ ՄԻԻՃԻՏԷ ԻԼԷ խանէ, էշնա վէ էմմատ թիւճարիյէ սիկուրթա իտուպ, գազա վուգուինտէ պէրմուհիպը մուգավէլէ ՏԷՐՀԱԼ Վէ ՀԱԳԴԱՆԻՑԷԹ ՏԱԻԼԻՍԻՆՏԷ ԹԱԶՄԻՆ ԻՏԷՐԼԷՐ։

Շնմտիյէ տէկին եալընը՝ հարիգ զարար ու զիյանը իչիւն թազմին օլունան մէպլաղը եէքիւնի ՕԹՈՒԶ ՍԷՔՏԻԶ ՄԻԼԵՕՆ Ինկ. լիրասընը թէճավուզ իթմիշ տիր։

ՄԱՐԻԹԱՅՄ
ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ
Maritime Insurance Cie.

Սէրմայէսի Ինկ. լիրասը 500000։ Իհթիյաթ ագչէսի Ինկ. լիրասը 130000։

Իչպու գումբանեա՝ կէրէք վաբօր վէ կէրէք եէլքէն սէֆիհէսիյէ մէրուզ էմթասի թիւճարիյէ, կրուբօ վէ հէր մահալէ բօսթա իլէ իրսալ օլունանագ էյնի միւթէսէվվիրլէր վէ նավլունն պէսէլինի էհվէն ֆիյաթլա վէ միւթէսիլ շէրիթլի սիկուրթա իտէր։

Մուֆասսալ մալիմաթ ալմագ իչիւն էհալիի միւթէպէրէ Տէրսաաեթի ասէնթէլիկինէ տավէթ օլունը։

Տէրսաաեթի վէքիլը ումումիսի Գ. Ճ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ
Գալաթա Մէհմէտ Ալի Բաչա խան

ՕՍՄԱՆԼԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ
ՇԻՐՔԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷՍԻ

20 սէֆէր 1310 վէ 2/14 օգոստոս 1892 թարիխի ֆէրմանը ալիշան մուճիպինճէ թէչէքքիլ էյլէմիշ տիր։

Շիրքէթը մէզքիւրէ հարիգ վէ տէնիզ վէ հայաթ վէ նագլիյաթ սիկուրթալարը մուամէլաթընը իճրա իտէր։

Իտարէխանէսի.—Տէրսաաեթմէտ Գալաթատա Գարաքէօյտէքի եէնի խան տախիլինտէ։

Սթանպոլ ճիհէթի աճէնթէսի՝ Օսմանը Պանգասը չիպէսի, Եէնի Ճամի ավուսընտա Օսմանը բօսթախանէսի գարշըսընտա։

Սթանպոլ ճիհէթի աճէնթէ վէքիլի՝ Մ. Ի. Զատօխ, Մարբուճճըլարտա Զարշըը խանտա Ն՝ 21։

Լ'ԱՆԳՈՒԸ

1858ՏԷ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

Թիւրքիատա էօմիւր սիկուրթա գումբանեալարընն էն էսկիսի վէ էն ղանաւ հայըլմըշը տրր։

ԹԷԷՄԻՆԱԹ ԱԳՉԷՍի	ԹԷԷՏԻՃԷ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ՄԷՊԱՂ
168 ՄԻԼԵՕՆ ՖԳ.	277 ՄԻԼԵՕՆ ՖԳ.

Թիւրքիա վէ Եունանիստան իչիւն ումումի աճէնթէ
ՍԻԿՏՐԻՈ Ա.ՏԻԼԷՐ
ՍԹԱՆՊՈԼՍԱ Ապուա Էֆէնտի խանընտա